

183

ORTA DERECELİ OKUL MÜDÜRLERİNİN
BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN AMAÇLARINA VE EĞİTSEL ÖNEMİNE
İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Yahya DOĞAR

İnönü Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetmeliğinin
Eğitim Bilimleri (Eğitim Yönetimi, Denetimi, Planlaması
ve Ekonomisi) Anabilim Dalı İçin Öngördüğü
BİLİM UZMANLIĞI TEZİ
Olarak Hazırlanmıştır.

MALATYA

Eylül - 1990

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

İşbu çalışma, jürimiz tarafından Eğitim Bilimleri
Anabilim Dalında (Eğitim Yönetimi, Denetimi, Ekonomisi ve
Planlaması) BİLİM UZMANLIĞI TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan _____

Üye _____

Üye _____

ONAY

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine
ait olduğunu onaylarım. / / 199...

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Çeşitli orta dereceli okullarda, beden eğitimi öğretmeni olarak görev yaptığım dönemlerde, beden eğitimi ve beden eğitimi dersinin işlenmesi konusunda, bu okullarda yöneticilik yapan müdürlerin farklı görüş ve tutumları ile karşılaştım. Bazı müdürler konuyu yalnızca fiziksel bir disiplin olarak ele alırken, bazı müdürler de, beden eğitimi dersinde top oynatılmasına bile karşı çıkmışlardır. Bu durum beni, konunun araştırılmasına yöneltmiştir.

Bu araştırmada, orta dereceli okullarda gösterilen beden eğitimi ve sportif etkinliklerin çeşidi, sıklık düzeyleri ve bu okullarda görev yapan müdürlerin, beden eğitimi dersinin amaçlarına ve eğitsel önemine ilişkin görüşleri ile bu görüşler arasında var olan farklılıkların saptanmasına çalışılmıştır.

İlgili literatürün incelenmesinde, bu konuda yeterli araştırmanın yapılmadığı anlaşıldığından, araştırma ile görülen boşluğun bir ölçüde doldurulması amaçlanmıştır.

Araştırmanın yürütülmesi ve raporun hazırlanması sırasında pek çok meslektaş ve dostun emeği geçmiştir. Bilgi toplama aşamasında görüş ve düşüncelerini esirgemeyen ve araştırma anketini yanıtlayan tüm orta dereceli okul müdürlerine teşekkür ederim.

Ayrıca, araştırmanın başından sonuna kadar her konuda, büyük destek ve yardımlarını gördüğüm tez danışmanım Kemal Açıkgöz'e saygı ve hürmetlerimi sunarım.

Yahya Doğar

İÇİNDEKİLER

	SAYFA
ONAY	111
ÖNSÖZ	1V
İÇİNDEKİLER	VI
TABLOLAR	VIII

BÖLÜM 1

GİRİŞ	1
Problem Durumu	1
× Problem Cümlesi	16
× Alt Problemler	16
< Denenceler	17
< Sayıtlılar	18
Tanımlar	19
Sınırlamalar	22

BÖLÜM 11

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	23
---------------------------	----

BÖLÜM 111

YÖNTEM	35
× Araştırmanın Modeli	35
Araştırmanın Evreni	35
Örnekleme	36
\ Veri Toplama Aracı	37
> Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi	37
+ Veri Toplama Aracının Uygulanması	38
× Verilerin Çözülmesi	39

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM	42
Birinci Alt Problem ile İlgili Bulgular ve Yorum.	42
İkinci Alt Problem ile İlgili Bulgular ve Yorum.	54
Üçüncü Alt Problem ile İlgili Bulgular ve Yorum.	59
Dördüncü Alt Problem ile İlgili Bulgular ve Yorum.	62

BÖLÜM V

ÖZET VARGI VE ÖNERİLER	99
x Özet	99
^ Vargı	100
Öneriler	105
KAYNAKÇA	107
EKLER	111

TABLOLAR

TABLO	SAYFA
1 Araştırmanın Örneklemi	36
2 Orta Dereceli Okullarda Gösterilen Sportif Etkinlik- lerin Çeşidi ve Sıklık Düzeyleri	42
3 Genel Ortaöğretim Okullarında Gösterilen Sportif Etkinliklerin Çeşidi ve Sıklık Düzeyleri	46
4 Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okullarında Gösteri- len Sportif Etkinliklerin Çeşidi ve Sıklık Düzey- leri	49
5 Sportif Etkinliklerin Orta Dereceli Okullara, Ge- nel Ortaöğretim Okullarına ve Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okullarına Göre Çeşitleri, Sıklık Düzeyleri ve Yüzde Oranları	52
6 Orta Dereceli Okul Müdürlerinin Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına İlişkin Görüşleri	55
7 Orta Dereceli Okul Müdürlerinin Beden Eğitimi Dersinin Eğitsel Öneme İlişkin Görüşleri	60
8 Orta Dereceli Okul Müdürlerinin Beden Eğitimi Der- sinin Amaçlarına İlişkin Görüşleri Arasındaki Farklılıklar	63
9 Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarını Genel Ortaöğretim Okulu Müdürlerinin Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okulu Müdürlerinden Daha Önemli Bulma Nedenleri ..	67
10 Okul Müdürlerinin Beden Eğitiminin Okutulması Gereken Ders Saatleri Hakkındaki Görüş Farklı- lıkları	69
11 Okul Müdürlerinin Beden Eğitimi Haftalık Ders Sa- atlerinin Saptanması Konusundaki Görüş Farklılık- ları	73

- 12 Okul Müdürlerinin Özürlü Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine Katılıp Katılmaması Konusundaki Görüş Farklılıkları 77
- 13 Okul Müdürlerinin Beden Eğitimi Dersinden Alınan Notların Öğrencinin Genel Başarısını Saptamadaki Öneme İlişkin Görüş Farkları 81
- 14 Okul Müdürlerinin Eğitsel Önemi Açısından Beden Eğitimi Dersinin Diğer Derslere Katkısı Konusundaki Öneme İlişkin Görüş Farkları 85
- 15 Okul Müdürlerinin Okullarda Gösterilen Beden Eğitimi Etkinliklerinin Başarı Derecesinin, Okulun Amaçlarına Ulaşması Açısından Öneme İlişkin Görüş Farklılıkları 88
- 16 Okul Müdürlerinin Beden Eğitiminin Zorunlu Olmaktan Çıkartılıp Seçmeli Ders Haline Getirilmesi Konusuna İlişkin Görüş Farklılıkları 92
- 17 Okul Müdürlerinin Kız Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersini Zorunlu Okumalarının Doğru Olup Olmadığına İlişkin Görüş Farklılıkları 96

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde, araştırmanın önemi ve gerekçesini içeren problem durumu ile problem, alt problemler, denenceler, sayıtlar, tanımlar ve sınırlılıklar yer almaktadır.

Problem Durumu

Eğitim, bireyin doğumundan ölümüne kadar yaşamı boyunca edindiği deneyimlerin bütünüdür. Toplumda bulunan tüm sosyal, kültürel ve ekonomik öğeler bireyin eğitimi etkiler. Bireyin eğitiminden sorumlu ve bu amaçla kurulmuş olan sosyal kurum okuldur. Planlı ve programlı bir ortam olarak okulun, bireyin eğitimi üzerinde etkili olması beklenir. Bu haliyle okul, eğitim sisteminin en etkili öğesi olarak görülür. Ancak toplumdaki sosyo-ekonomik değişimler okuldaki yönetici personelin düşünüş ve davranışlarındaki değişimleri de zorunlu kılar. Eğitimin lokomotif durumunda bulunan okul ve onun yöneticisi, bu gelişmelerin öncüsü ve gereken yeniliklerin uygulayıcısı olmalıdır.

"Okuldan beklenen görevin yerine getirilebilmesi için, örgüt üyelerinin rollerini eksiksiz olarak bilmeleri ve oynamaları gerekir. Okul yönetimi bir bakıma, eğitim yönetiminin sınırlı

bir alanda uygulanmasıdır. Bu alanın sınırlarını, genellikle eğitim sisteminin amaçları ve yapısı çizer. Eğitim yönetimi nasıl yönetimin eğitime uygulanmasından meydana geliyorsa, okul yönetimi de, eğitim yönetiminin okula uygulanmasından meydana gelmektedir. Eğitim yönetimi üzerinde yazılan yapıtlar, bütün okulları içine alan sistemlerin çözümlene ve birleşimini konu yapar. Bir toplumdaki eğitim sisteminin amaç, yapı ve görevlerini gözden geçirir. Bu sistemin eğer varsa, felsefesini ve bu felsefenin üzerine kurduğu değerleri inceler. Bu değerler çerçevesinde, eğitim yöneticisinin davranışlarına ışık tutmaya çalışır. Böylece ortaya koyduğu genel kavram ve süreçlerin çevre ve okul düzeyinde uygulanmasını okul yöneticisine ve onun okul yönetimi hakkındaki bilgi ve becerisine bırakır. Zaten bu uygulama bir derecede, okul yöneticisinin kendi yetki ve sorumluluğu olmalıdır (Bursalıoğlu, 1982, s. 6)."

~ Bir okulu, amaçları doğrultusunda yaşatmak, okuldaki insan ve madde kaynaklarının en verimli bir şekilde kullanılması ile gerçekleşebilir. "Okul yöneticisinin böyle yapabilmesi, okul yönetimi kavram ve süreçlerini iyi bilmesiyle olanaklıdır. Bu kavram ve süreçleri davranışa çevirebilmesi için,

okul yöneticisinin bu alanda akademik bir eğitim görmüş olması zorunludur (Bursalıoğlu, 1982, s.7)."

Bir okul yöneticisinden, eldeki mevcut insan ve madde kaynakları ile yetinmeyip, bunların üzerine çıkabilmesi için daha fazla çaba göstermesi beklenir. "Her yöneticinin birinci derecede amacı ve rolü, kurumda var olanlardan daha iyi ve fazlasını sağlamaktır. Okul yöneticisi bu rolü oynarken, beraberinde çalışan insan ve sağladığı kaynaklardan en uygun biçimde yararlanarak, öğrenciler için en geçerli amaçları, araçları ve öğrenim süreçlerini saptayarak ulaşabilir (Taymaz, 1987, s.23)."

Bir eğitim kurumunun, çağdaş yöntemlerle ve bilimsel olarak yönetilmesi gerekir. Okul yöneticisi kendi alanına ilişkin bütün yasal belgelerin içeriğini bilmek durumundadır. Çünkü, okul yöneticisinin gücü yasal belgelerle sınırlandırılmıştır. Yasa, tüzük, yönetmelik gibi yasal belgeler yönetimin sınırlarını, kurallarını, ilkelerini belirlemeye çalışır. Ama bunlar, bir yöneticinin bu sınır, kural, ilkeler içinde nasıl bir yönetim biçimi uygulayacağını göstermezler (Başaran, 1983, s. 50).

Varış (1976, s. 175)'a göre, eğitim sistemimizin yasal belgelere dayalı genel amaçları, hiyerarşik sıra içinde şu şekilde sıralanmaktadır:

1. Milli Eğitimin Amaçları
2. Okulun Amaçları

3. Dersin Amaçları

4. Konunun Amaçları

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları

1739 no'lu Milli Eğitim Temel Kanunu'nun Beşinci maddesine göre Türk Milli Eğitimi'nin Genel Amaçları şunlardır (M.E.B.Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği, 1978,s. 2-3).

MADDE 5- Türk Milli Eğitiminin Genel Amacı, Türk Milletinin bütün fertlerini,

1. Atatürk inkılaplarına ve Anayasanın başlangıcında ifadesini bulan Türk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan milli, demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;
2. Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan, yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;

Böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve nihayet Türk milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı seçkin bir ortağı yapmaktır.

Okullarımızda okutulan çeşitli sosyal ve fen bilimleri dersleri yanında, "beden eğitimi" dersi de vardır. Beden eğitimi dersi, kapsam ve uygulaması açısından diğer derslere göre bazı farklılıklar göstermektedir.

Çağlar boyunca sürekli değişiklik gösteren insanın fiziksel hareketliliği, günümüzde apayrı bir anlam kazanarak farklılaşmış, bir eğitim etkinliği ve disiplini haline gelmiştir. Çağdaş eğitimde "beden eğitimi" olarak adlandırılan bu disiplin, vücudun yapı ve fonksiyonlarını geliştirebilmeyi, harcanan fiziki gücü en ekonomik biçimde ve organların kontrolünü yöntemli bir şekilde hareket ettirebilmeyi içermektedir (Öztürk, 1983, s. 9).

Genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olarak beden eğitimi, aynı zamanda kişiliğin eğitimidir.

Başka bir deyişle, öğrencilerin gelişim özellikleri göz önünde tutularak onların, fert ve toplum yönünden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi; yapıcı, yaratıcı ve üretken; milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın gerektirdiği davranışları kazanmış fertler olarak yetiştirilmeleri için en önemli araç olacaktır (M.E.G ve S.B. Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programları, 1988, s. 275).

Eğitimi, tüm organizmayı ilgilendiren, bütünüyle bir zihin-beden ilişkisi olarak kabul edersek zihin ve bedenin bir bütün olduğu da kabul edilir. Beden eğitimi genel eğitimin bir parçası olup, amaçlar arasında bir paralellik vardır. Demokratik ortamda, öğrencilerin bütün özelliklerinin gelişmesine katkıda bulunarak, genel ve özel hedefleri ile çağdaş eğitime yardımcı olur. Çağdaş anlayışa uygun olarak, eğitimdeki amaçların gerçekleşmesi, bireyin zihinsel eğitimi yanında bedensel eğitimi ile mümkündür. Öğrencilerin zihin ve bedenlerinin maksimal büyüme ve gelişme gösterebilmesi için sportif etkinliklere ihtiyaçları vardır. Çünkü hareket, canlıların en belirgin özelliklerinden biridir (Tamer, 1985, s. 217).

Her yaşta insanın bedenini nasıl daha iyi kullanabileceğini öğrenmeye gereksinimi vardır. Özellikle gençlere, doğru hareket etmeyi öğrenmeleri için destek olmak, olanak sağlamak ve sağlıklı bir eğitim vermek gerekir (Tamer, s. 221-222).

Büyük kas etkinlikleri organik sistemin gelişmesine katkıda bulunur. Zihin ve bedenin maksimal bir gelişme gösterebilmesi ise organik gelişmeye bağlıdır. Beden eğitimi ve spor, hareketle ilgilenir ve hareket oyunla birleştiği zaman ikisi güçlü bir eğitim ortamı hazırlar. Eğitim ise genel anlamda kişinin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap vererek kaliteli bir hayat yaşamaları için hazırlanmıştır (Tamer, s. 218).

Tamer (1985, s. 222)'e göre; hareket yoluyla öğrenmek beden eğitiminin öğrencilere zihinsel ve duygusal açıdan olumlu bir katkıda bulunmayı esas alır. İnsan davranışlarında zihinsel ve duygusal alanlar, birbirinden sanıldığı kadar bağımsız değildir. Tersine gençin motor gelişimi ve davranışıyla bu alanlar arasında sıkı bir ilişki vardır.

Beden eğitimi ve sporun amaçlarını genel olarak dört alanda inceleyebiliriz:

1. Organik Gelişim
2. Psiko-Motor (Sinir-Kas) Gelişimi
3. Zihinsel Gelişim
4. Ruhsal ve Sosyal Gelişim

Dikkat edilecek olursa, Eğitimin amaçlarıyla beden eğitimi ve sporun amaçları arasında büyük bir benzerlik vardır. Bu da gösteriyor ki sportif etkinlikler, eğitimin önemli bir katkısıdır. O halde sportif etkinliklere yer vermeyen bir eğitim, dolayısıyla ortaöğretim düşünülemez (Tamer, 1985, s. 222).

Organik gelişmeye katkıda bulunmak, sadece beden eğitimi ve spora özgü bir amaçtır. Eğitimin başka hiçbir alanı organik gelişmeye katkıda bulunmaz. Beden eğitimi ve spor, insan organik sisteminin daha iyi gelişebilmesi için olanak sağlar... Sakatlıkları ve özellikle kalp ve dolaşım sisteminde görülebilecek rahatsızlıkları önlemesi ve onları iyileştirmesi bakımından sportif etkinliklerin önemi tartışılmaz (Tamer, 1985, s. 222-223).

Pisiko-Motor gelişme de, beden eğitimi ve spora özgü bir amaçtır. Bu aynı zamanda spor becerileri kazanma demektir. Psiko-Motor gelişimin sağlanması, genel olarak vücut kontrolünün ve koordinasyonunun gelişmesi demektir. Böylece kişi daha zarif, kolay ve verimli bir şekilde hareket edebilir (Tamer, 1985, s. 223).

Zihinsel gelişimin amacı, bilgi birikimi ve kavrama ile ilgilidir. Bilgiler ve kavramlar zihinsel gücün parçalarını oluşturur. Bunlar sayesinde yorum yapabilme, değerlendirme, karar verme düşünme yeteneği gelişir. Eğitilmiş kişi düşünen kişidir ve bu, beden eğitimi görmüş kişi içinde geçerlidir. Bilim, şimdi düşünceye, sadece zihinsel olay yerine, bütün bedeni kapsayan bir olay olarak bakmaktadır (Tamer, 1985, s. 224).

Okul sosyal bir kurumdur. Sportif faaliyetler sayesinde öğrencinin çevresi, sosyal bir yapı kazanarak, öğrencinin kendini gerçekleştirmesine yardımcı olur. Gerek toplum ve gerekse kişisel olarak yapılan sportif etkinliklerle-

rin, bedenle olduğu kadar karakter üzerinde de yapıcı etkisi vardır. Etkinliklerin demokratik bir ortamda yapılmasıyla, öğrencide demokratik değerler gelişir (Tamer, 1985, s.225).

Sportif etkinlikler, demokratik bir ortamda öğrencilerin sosyal sorumluluklar almasına katkıda bulunur. Hür toplumlarda kişilerin başkalarına ve topluma karşı sorumlulukları devamlı artmaktadır. Bu sosyal sorumluluklar otoriteye saygıdan ziyade örf, adet, kanunlara uyma isteğinde olmalıdır. Sportif etkinlikler sayesinde öğrencide bulunan saldırgan davranışlar, yararlı işler yapmaya ve zoru başarmaya yönlendirilebilir. Bu durum özellikle öğrencinin liderlik kazanmasına da yardımcı olur. Sportif etkinlikler öğrenciye yalnızca liderlik vasıfları kazandırmayıp aynı zamanda iyi bir yarışmacı olmayı ve başkaları ile iyi bir iş birliği yapabilme yeteneğini de kazandırır (Tamer, 1985, s. 226).

Bütün bunlara ek olarak sportif etkinlikler, öğrencide ahlak ve kişilik gelişmesine de yardımcı olur. Takım sporlarında kişilerarası sıkı bağlılık, sadakat, takım ruhu ve işbirliği çok daha belirgindir. Bu özellikler ahlak ve kişilik gelişimi için önemli katkılardır. Coleman tarafından yapılan bir araştırmaya göre, liseli öğrenciler arasında sporda başarılı olmanın, diğer zihinsel başarılarından çok daha önemli olduğu kaydedilmektedir. Demokratik bir ortamda yapılan sporun, öğrencileri başarılı olmaya yönelttiği açıklanmaktadır. Ayrıca sporun öğrencileri

motive edici bir fonksiyonunun varlığı ve öğrencilerin okula karşı bağımlılıklarını artırdığı görülmektedir. Öğrenciler için spor programı olmayan bir okulun, cansız, sıkıcı ve ortak amaçlardan yoksun olma duygusunu verdiği kaydedilmektedir (Tamer, 1985, s. 227).

Spor Şurası İkinci Komisyon Raporu (1990, s. 2)'nda beden eğitimi ve spor eğitimi ile ilgili olarak şu konulara değinilmiştir: Sağlıklı bir nesil yetiştirilmesinde beden eğitimi ve spor, temel eğitim araçlarından kabul edilecek, beden ve ruh sağlığını geliştirmek amacıyla sporun günlük faaliyetler içine girmesi için her yaştaki kişilerin seyirci durumdan kurtarılarak, aktif spor yapmalarını sağlayacak ve amatör sporda uluslararası düzeyde başarı gösterecek sporcuların yetiştirilmesi ve desteklenmesine önem verilecektir. Beden eğitimi ve spor alanında eğitim, sağlık, bilim ve teknolojideki yeniliklerin takibi ve uygulaması konularına öncelik verilecektir.

X Spor Şurası'nın ~~(bir başka komisyon)~~ raporunda (Sporda Eğitim Öğretim Komisyonu, 1990) ise, konu ile ilgili şu önerilerde bulunulmuştur: Tüm eğitim kurumlarımız, spor eğitimi ve öğretimi açısından en önemli kurumlarımızdır. Üzerinde durulması gereken konu, eğitim kurumlarımızda uygulanmakta olan spor eğitimi ve öğretimidir. İlk ve ortaöğretim kurumlarımızda görev yapan eğitim yöneticilerinin spora ilgi duymaları ve bu konuda, gerekli destek ve yardım yapmaları temin edilmelidir. Özellikle ders

dışı beden eğitimi ve spor etkinliklerine, bütün öğrencilerin katılımı sağlanmalıdır. Öğrencilerin, sporu sevmeleri, benimsemeleri ve sportif aktivite kazanmaları sağlanmalıdır. Böylece, spor sevgisi ve alışkanlığına sahip, dinamik bir toplum yetiştirilmesi mümkün olacaktır. Her kademedeki okul öğrencilerinin zihinsel eğitimlerine paralel olarak; fiziki eğitimlerine de eğilmek, böylece bir ulusu oluşturan bireylerin sağlıklı, atılgan, becerikli, üretken olmalarını ve dengeli bir kişilik geliştirmelerini, kısaca beden, zihin, duygu ve sosyal yeteneklerinin ulusal amaçlar doğrultusunda geliştirilmesini sağlamak, vazgeçilmez bir devlet görevidir. Gelişen teknolojinin, hızlı kentleşmenin ve diğer yaşam koşullarının bireylere getirdiği stresleri azaltmak, bunların olumsuz yönlerini hafifletmek ve sağlıklı bir toplum yaratmak için beden eğitimi ve spor faaliyetlerini örgün ve yaygın eğitim kurumlarında okuyan öğrenciler için, vazgeçilmez bir alışkanlık haline getirmek, bir ulus için gelişmenin ve kalkınmanın temel taşıdır. Ortaöğretim kurumlarında okutulan beden eğitimi derslerinin, amaçlarına uygun olarak okutulması ve bu dersin başka amaçlar için kullanılmaması vurgulanarak dersin amaçları ve öğrencilerin durumunun dikkate alınması, programlarda uygun ders saatlerine konulması önerilmiştir. Şurada, özürlü öğrencilerin beden eğitimi dersine aktif olarak katılmalarının sağlanması için gerekli tedbirlerin alınması konusunda, okul yöneticisi ve dersin öğretmenine büyük sorumluluklar düştüğü önemle belirtilmiştir.

Buraya kadar yapılan açıklamalar ışığı altında ve Milli Eğitimin Genel Amaçları doğrultusunda, orta dereceli okullarda okutulan "beden eğitimi'nin genel amaçları" maddeler halinde aşağıya çıkarılmıştır:

Beden Eğitimi Dersinin Genel Amaçları

Bu amaçlar 18 madde halinde tesbit edilmiştir (M.E.G. S.B. İlköğretim Okulları Lise ve Dengi Okullar Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programları, 1988, s. 280).

1. Atatürk'ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme.
2. Bütün organ ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirme ve geliştirebilme.
3. Sinir kas ve eklem koordinasyonunu geliştirebilme.
4. İyi duruş alışkanlığı edinebilme.
5. Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
6. Ritim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme.
7. Halk oyunlarımızla ilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme.
8. Milli bayramlar ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrama, törenlere katılmaya istekli olabilme.
9. Beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak, boş zamanlarını spor faaliyetleri ile değerlendirmeye istekli olabilme.
10. Temel sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.

11. Tabiatı sevme, temiz hava ve güneşten faydalanabilme.
12. İşbirliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme.
13. Görev ve sorumluluk alma, lidirlere uyma ve liderlik yapabilme.
14. Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme.
15. Dostça oynama ve yarışma, kazananı takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme.
16. Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
17. Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme.
18. Spor araç ve tesisleri bilgisi.

Sportif etkinliklerin sonucu kazanılan gelişmeler, beden eğitimi görmüş öğrencilerin değerlerini temsil eder. Ortaöğretimdeki Beden Eğitimi ve Spor Programı neticesinde, öğrencilerin kazanmış olması gereken bilgi, beceri ve davranışlar, en azından şunlar olmalıdır (Tamer, 1985, s. 227-228): İyi bir Beden Eğitimi ve Spor Programından geçmiş öğrenci, her şeyden önce, davranışlarıyla toplumun beklentilerine uyum gösterebilir. Çeşitli sportif gösteri ve müsabakalarında görüleceği gibi öğrenci çok beceriklidir. Normal vücut ağırlığı ve iyi bir kondüsyona sahiptir. Kendi sağlık ve kondüsyonu hakkında bilgi ve bu niteliklerin sportif etkinlikler yoluyla geliştirilmesini bilir. Takım

arkadaşları ve rakiplerine karşı nazik, doğru, dürüst, güvenilir ve kurallara uyan bir kişilik sahibidir. Yenilgiyi kabul edebilen ve başarılı olunca da şımarıp her şeyi abartmayan bir kişilik kazanmıştır. Kısaca, davranışlarıyla beden eğitimi ve sporun amaçları neticesinde gerçekleşmesi beklenen bütün niteliklere sahiptir.

hi Günümüzde beden eğitimi ve spor; yetişmekte olan nesillerin temel kaynağı olan insana, fikren ve bedenen sağlık kazandıran bir faaliyet planı olarak kabul edilmektedir. Bu sebeple, henüz çocukluk ve gençlik devresinde olan çeşitli bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar kazanma çağını yaşayan her kademedeki okul öğrencilerinin, çağımızın eğitim anlayışına uygun bir şekilde, kendi kapasitesi ve yetenekleri doğrultusunda yetiştirilmeleri önemle ele alınmalıdır(M.E.G.S.B. İlköğretim Okulları, Lise ve Dengi Okullar Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programları, s. 279).

Bu gün ülkemizde, ilkokuldan üniversiteye kadar bütün eğitim kurumlarımızda ders olarak okutulan beden eğitimi, eğitsel önemi ve sorunları ile bir tartışma konusu olmuştur. Eğitim çevrelerince de farklı biçimde anlaşılabilen beden eğitimi, beden, ruh, sosyal ve kültürel gelişimin en üst düzeye ulaştığı ortaöğretim öğrencileri için önemli bir derstir. Bu dönemde, öğrencilerin her türlü gereksinimlerine yanıt verecek bir eğitim almaya ihtiyaçları vardır. Öğrencileri beden, zihin, ruh, sosyal ve kültürel yönleriyle bir bütün olarak yetiştirmek, eğitimin hem te-

mel ilkelerinden, hemde okul yöneticilerinin önemli görevlerindedir.

Beden eğitimi tersi, dersler bütünü içinde eğitsel işleve sahip bir ders olarak düşünüldüğüne göre, orta dereceli okul müdürlüğünün bu dersin amaçlarına ve eğitsel önemine ilişkin görüşleri, bir noktada okulun çıktısının niteliğini de etkileyecektir. Eger müdür, öngörülen amaçlar doğrultusunda hareket ediyorsa, amaçlanan çıktı niteliklerine daha kolay ulaşılabilir. Okul müdürü, öngörülen ders amaçlarının uzağında bir görüşe sahip ise, bu da, uygulamada, öngörülenden bir sapma olarak karşımıza çıkacaktır."Bir okulun yönetsel etkinliği yöneticilerin elindedir. Bir okulun yönetimi ne denli yetenekli yöneticilerin elinde ise, okul o denli etkilidir (Başaran, 1982, s. 59)!"

Öğrencilerin beklenen bilgi, beceri, tutum ve davranışlara sahip olabilmeleri için, okul yönetimine büyük görev ve sorumluluklar düşmektedir. Özellikle bu görev ve sorumluluklar ortaöğretim okullarımızda, çocuğun temel işlevlerini oluşturan fiziksel etkinlikleri ve motor gelişimi için önemli görülmektedir. Uygulamada, bu öneme uygun sonuçlar alabilmek için okul müdürünün çocuk ve eğitim olgusunu, beden eğitimi dersinin amaçları doğrultusunda ve eğitsel açıdan doğru biçimde görmesi gerekir. Başaran'a göre (1983, s. 50), Yasalar müdürlere yönetme

gücünü verebilirler ama, yönetim biçimi daha çok müdürlerin görüşlerine göre uygulanır. Okulun amaçlarını gerçekleştirecek, yapısını yaşatacak ve havasını koruyacak, iç ögelerin lideri durumunda olan okul müdürü, beden eğitimi dersini de bu amaçlar içinde görmelidir.

Okuldaki süreçleri işleten kişi olarak okul müdürünün görüşleri, bu bakımdan önemlidir. Bu öneme bağlı olarak araştırmanın problemi aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir.

Problem Cümlesi *

Orta dereceli okullardaki sportif etkinliklerin çeşidi, sıklığı ve bunların okul türlerine göre dağılımı ile orta dereceli okul müdürlerinin, beden eğitimi dersinin amaçlarına ve eğitsel önemine ilişkin görüşleri nelerdir ve bu görüşler; okul müdürlerinin çalışmakta oldukları okul türü, meslek deneyimi, meslek branşı, sporla ilgisi ve okulun fiziksel olanaklarına göre değişmekte midir?

Alt Problemler *

1- Okullardaki sportif etkinliklerin çeşidi, sıklığı ve bunların okul türlerine göre dağılım düzeyleri nedir?

2- Okul müdürlerinin, beden eğitimi dersinin amaçlarına ilişkin görüşleri nelerdir?

3- Okul müdürlerinin, beden eğitimi dersinin eğitsel önemine ilişkin görüşleri nelerdir?

4- Okul müdürlerinin, beden eğitimi dersinin amaçlarına ve eğitsel önemine ilişkin görüşleri;

a) Çalışmakta oldukları okul türüne,

b) Meslekteki deneyimlerine,

c) Meslekteki branşlarına,

d) Sporla ilgilerine,

e) Okulun fiziksel olanaklarına göre anlamlı farklılıklar göstermekte midir?

Denenceler ρ

Bu araştırmada, orta dereceli okullardaki sportif etkinliklerin çeşidi ve sıklık düzeyleri incelenmiştir. Ayrıca, orta dereceli okul müdürlerinin, beden eğitimi dersinin amaçlarına ve eğitsel önemine ilişkin görüşleri ve beden eğitimi ve sportif etkinliklerin öğrenciler üzerindeki olumlu etkileri saptanarak problemlere yanıt aranmıştır.

Araştırmanın denenceleri aşağıda sıralanmıştır:

Okul müdürlerinin, beden eğitimi dersinin amaçlarına ve eğitsel önemine ilişkin görüşleri;

a) Çalışmakta oldukları okul türlerine,

b) Meslekteki deneyimlerine,

c) Meslekteki branşlarına,

d) Sporla ilgilerine göre anlamlı farklılıklar göstermektedir.

"Okul müdürlerinin, okulların fiziksel olanaklarına göre beden eğitimi dersinin amaçlarına ve eğitsel önemine ilişkin görüşleri arasında farklılıklar var mıdır" biçimindeki alt problem, örnekleme oluşturan okulların fiziksel olanaklar açısından yetersiz olması nedeniyle, değerlendirmeye alınmamıştır. Ayrıca, "araştırma önerisi" nde yer alan "yasa ve yönetmeliklerde beden eğitimi dersi için konmuş amaçlar nelerdir" biçiminde düzenlenen bir başka alt problem de araştırmadan çıkartılarak bu durum, araştırmanın "problem durumu" kısmında belirtilmiştir.

Sayıtlılar

Bu araştırmanın dayandığı sayıtlılar şunlardır:

1- Araştırmada kullanılan "orta dereceli okul müdürlerinin, beden eğitimi dersinin amaçlarına ve eğitsel önemine ilişkin görüşleri anketi" nin orta dereceli okul müdürlerine uygulanması olanaklıdır.

2- Araştırmada uygulanan anketin geçerliliği için bilgilerine başvurulmuş ölçme uzmanlarının görüşleri yeterlidir.

3- Seçilen araştırma yöntemi, araştırmacının amacına, konusuna ve problemlerin çözümüne uygundur.

4- Ankete verilen yanıtlar, deneklerin gerçek görüşlerini yansıtmaktadır.

Tanımlar

Algı: Organizmanın o andaki yaşantısı sırasında edinilen duyuşal bilgilerin, beyin tarafından örgütlenip yorumlanması sürecidir (Özcan ve Ün, 1987, s. 7).

Beden Eğitimi:

1. Organizmanın bütünlüğü ilkesine dayalı olarak tüm kişiliğin eğitimi, genel eğitimin tamamlayıcısı ve onun ayrılmaz bir parçasıdır. Sağlıklı, güçlü ve mutlu olma, iyi ahlaki değerler kazanma, sosyalleşme kültürleşme ve vatandaşlık eğitimidir. Fiziksel hareketlerle ruh ve bedenin eğitilmesidir.

2. Her yaşta kişinin yapabileceği beden alıştırmaları (Fişek,1980, s. 263).

3. Hareket etmek, öğrenme ve hareket yoluyla öğrenme (Tamer, 1985, s. 221).

Spor: İnsanın doğayla savaşırken kazandığı ana becerileri ve geliştirdiği araçlı-araçsız savaşım yöntemlerini, boş zamanındaki artışa bağlı olarak, tek tek yada topluca, birşca biçimde ve benzetim yoluyla, oyun, oyalanma ve işten uzaklaşma için kullanmasına dayalı estetik, fizik, yarışmacı ve toplumsal bir süreçtir (Fişek, 1980, s. 35).

Sosyal Sorumluluk: Otoriteye saygıdan ziyade örf, adet ve kanunlara uyma isteği ve eğilimi (Tamer,1985,s.226).

Fiziksel Aktivite: Bedensel hareketlerdeki verimlilik.

Çağdas Eğitim: Felsefesi, ilkeleri, kapsamı ve yöntemi ile çağa uygun eğitim (Oguzkan, 1981, s. 38).

Orta Dereceli Okul: Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ortaokul, lise ve dengi okul.

Ortaöğretim:

a) Genel Ortaöğretim: Resmi ve özel ortaokul, resmi ve özel liseler.

b) Mesleki ve Teknik Ortaöğretim: Temel eğitime dayalı en az üç yıllık eğitim veren ve öğrencileri hem mesleğe hemde yüksek öğretime ya da hayata ve iş alanlarına hazırlamak üzere, çeşitli program uygulayan okullar (Mesleki ve Ortaöğretim Okulları Yönetmeliği, 1978,s. 4).

Disiplin: Öğretim konusu olan veya olabilecek bilgilerin bütünü, bilim dalı (A.K, D.T.K, T.D.K, Türkçe Sözlük, 1988, s. 383).

Eğitim:Bireyin davranışlarında, kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1982, s. 12).

Öğretim: Öğretmeye dönük faaliyetler manzumesi veya kurumsallaşmış öğretiler topluluğudur (Ertürk, 1982, s. 84).

Okul Müdürü: Okulun amaçlarını gerçekleştirecek, yapısını yaşatacak ve havasını koruyacak liderdir (Bursalıoğlu, 1982, s. 31).

Müdür okulu yönetir ve temsil eder. Müdür, okulun yönetim, eğitim ve öğretim işlerini kanun ve programların amaç ve ilkelerini gerçekleştirecek biçimde yürütür. Müdür, okul bina ve eşyasının korunmasını, iyi kullanılmasını, temizliğinin yapılmasını sağlar. Müdür okuldaki bütün çalışmalarını planlamaya, yürütmeye, görevlileri denetlemeye yetkili ve bu hizmetlerden birinci derecede sorumludur (Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği, 1978, s. 5).

Okul müdürü, kanun, yönetmelik ve emirlerin sınırı içinde okulun bütün işlerini yürütmeye yetkilidir. Bundan başka okulun bina ve eşyasının korunmasını, temizliğini ve düzenini sağlamak ve ilgili görev sahiplerini yakından izlemekle yükümlüdür. Öğretim işlerini herhangi bir aksamaya yer vermeden yürütür...Ders içi ve ders dışı çalışmalarında gördüğü noksanlar ve alınması gereken önlemler hakkında öğretmenlerle ayrı ayrı görüşür. Öğrencilerin laboratuvar, atölye, spor salonu ve kitaplıklardan yararlanmaları için öğretmenlerin aldıkları önlemleri yakından izler. Öğretim yılı başında bütün öğrencilerin sağlık kontrolünden geçirilmesini sağlar...(M.E.B.İç Hizmetler Yönetmeliği, 1983, s. 27).

Aktif: Etkin, fiziksel yönden hareketli.

İnaktif: Etkin olmayan, fiziksel yönden hareketli olmayan.

Sınırlamalar

Bu araştırmada, Malatya il ve ilçe merkezleri belediye sınırları içindeki, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı orta dereceli okul müdürleri ve orta dereceli okullar ele alınmış ve bunların dışında kalan müdür ve okullar kapsam dışında bırakılmıştır.

Araştırmada kullanılan anket sorularınının kapsamı, bazı sınırlamalar getirebilir.

BÖLÜM 11

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Yönetimi, insan ve madde kaynakları aracılığı ile belli bir amacı gerçekleştirme yada bir işi başarma eylemi olarak düşündüğümüzde (Aydın, 1988, s. 32), yönetimin özünde, insanı etkilemek olduğunu görürüz. İnsanı etkilemede izlenen yaklaşımın niteliği, insanın doğasına ilişkin sayıltılara dayanmaktadır. Başka bir deyişle, yönetsel davranış, önemli ölçüde insanın doğasına ilişkin bilgi, insana bakış açısı tarafından belirlenmektedir.

Bursalıoğlu'na göre (1982, s. 264) yöneticinin, Kamu Yararı Kuramları olan Rasyonalist, İdealist ve Realist kuramlardan hangisini seçeceği; toplumdaki eğitim sisteminin amaçları ve yapısı, yöneticinin mesleksi yetişi ve statüsü, eğitim planlamasında kendisine tanınan söz hakkı, okul-toplum ilişkilerinin durumu gibi çeşitli etkenlere göre değişebilir. Şurası gerçek ki, özellikle az gelişmiş ülkelerde, eğitimin topluma ve okulun çevreye etki yapması bekleniyorsa, eğitim yöneticisi sosyal planlamanın hazırlanma ve uygulanmasına katılmalıdır.

Literatür taraması sonucunda, "Orta Dereceli Okul Müdürlerinin Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına ve Eğitsel Öneme İlişkin Görüşleri" ile doğrudan ilgili herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Fakat konu ile ilgili sayılabilecek bazı araştırmalar yapılmıştır.

Aydın (1973) "Öğretmen Okulu Müdürlerinin Rol Davranışlarına İlişkin Beklenti ve Algılar" konulu araştırmasında Milli Eğitim Bakanlığı müfettişlerinin, öğretmen okulları müdürlerinin, öğretmen okulları öğretmenlerinin belli durumlara ilişkin olarak öğretmen okulu müdürünün davranışları konusundaki beklentileri ve müdürün performansına ilişkin algılarını saptamaya çalışmıştır

Araştırmanın sonucunda elde edilen bulgulara göre:

1. Rol beklentisi açısından "yapıyı kurma", belirsizlik hoşgörüsü", "özgürlük hoşgörüsü", "rolü üstlenme", "öğretime ilişkin görevler", "yönetime ilişkin görevler" konusunda gruplar arasında anlamlı fark saptanmıştır. Ancak, farkın niteliğini saptamayı amaçlayan Scheffe testi sonundan bir sonuç alınamamıştır. "Anlayış", "üstle ilişkiler" ve "tarafsızlık" konularında gruplar arasında anlamlı bir fark gözlenmemiştir.
2. Rol performansı açısından, öğretmen okulu müdürleri ve öğretmen okulu öğretmenleri tüm alt ölçeklerde müdürün performansına ilişkin algılarında birbirinden anlamlı bir biçimde ayrılmışlardır.
3. Rol beklentisine ilişkin görüş birliği ölçüsü açısından, gruplar rol beklentisi konusunda benzer-

lik göstermişlerdir. Ancak, grup içi görüş birliği derecesi açısından birbirilerinden ayrılmışlardır. Müfettişler en yüksek grup içi görüş birliği göstermişlerdir.

4. Rol performansına ilişkin görüş birliği açısından, müdürler kendi performanslarına ilişkin algılarında öğretmenlerden daha çok grup içi görüş birliği göstermişlerdir. Öğretmenler hiçbir alt ölçekte görüş birliği gösterememişlerdir.

Başaran (1979), beş ayrı bakanlığın merkez örgütünde çalışan orta kademe yöneticilerinin insan ilişkilerine karşı tutumlarını incelediği araştırmasında, şu bulguları elde etmiştir:

1. Deneklerin, insan ilişkilerinin yönetime ilişkin beklenen tutumları, insan ilişkilerinin bireysel, kümesel ve örgütsel boyutlarına ilişkin beklenen tutumlarından daha düşük düzeyde olduğu saptanmıştır.
2. Deneklerin öğrenim düzeylerine göre, çalıştıkları kümelerin arasında anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır.
3. Çalışmakta oldukları bakanlıklara göre, orta kademe yöneticilerinin, insan ilişkilerine karşı tutumlarında anlamlı bir farklılığın olduğu ancak,

kıdem durumlarına göre anlamlı olabilecek biçimde bir farklılığın bulunmadığı saptanmıştır. Hizmet içi kurs görenlerle görmeyenler arasında da anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Bursalıoğlu (1981), "Eğitim Yöneticisinin Yeterlikleri" konulu yaptığı araştırmada, ilköğretmen okulu müdürlerinin yeterliklerini, ilköğretmen okulu müdürlerine, Milli eğitim müdürlerine, Milli eğitim müfettişlerine ve ilköğretmen okulu öğretmenlerine uyguladığı anketlerle ortaya koymaya çalışmıştır. Yeterlik durumlarının tesbiti, daha önce belirlenen ve anket haline getirilen 18 yeterlik alanında yapılmıştır. Bu yeterlik alanlarının her biri içinde 5 alt yeterliğe ayrılmıştır. Böylece 18 yeterlik alanında 90 yeterlik tesbit edilmiştir. Bu yeterlik alanları şöyle sıralanmaktadır: 1) Okulum yönetimine ilişkin kararları verme, 2) okul içi ve okul dışı eğitim-öğretim çalışmalarının planlanması, 3) okul ve çevredeki eğitim ve öğretim çalışmalarının örgütlenmesi, 4) okul içi ve okul dışı haberleşme etkinlikleri, 5) okul ve çevredeki eğitim ve öğretim çalışmalarının koordinasyonu, 6) okul içinde ve dışında uygulanan eğitim ve öğretim çalışmaları, 7) yetki ve sorumluluğa ilişkin sorunlar, 8) liderlik davranışları bakımından, 9) okulda olumlu bir hava yaratma, 10) eğitsel kolların kurulma, çalışma ve değerlendirilmesi, 11) öğrenci rehberliği ve danışma hizmetleri, 12) disiplin ve devamın sağlanması, 13) okul personelinin yönetimi, 14) okul-çevre ilişkileri, 15) araştırma, geliştirme ve yenileme alanları, 16) okulun,

işletmecilik alanlarına göre yönetimi, 17) yardımcı hizmetlerin sağlanması, 18) okulun bina, tesis ve demirbaşlarının kullanılması, korunma ve bakımı.

Araştırmada, bu yeterlik alanlarına göre veriler toplanmış ve gruplar arasında karşılaştırma yapılarak yorumlanmıştır.

Bursalıoğlu tarafından yapılan "Eğitim Yöneticisinin Davranış Etkenleri" konulu bir başka araştırmada (1980), hizmet içi eğitim gören 385 eğitim yöneticisinin çevresinde ve toplumdaki çeşitli sosyal, politik ve ekonomik öğelerden etkilenme derecesi üzerinde, eğitim yöneticisinin davranış etkenleri incelenmiştir. Araştırmanın bulgularına dayalı olarak saptanan sonuçlar şunlardır:

1. Ana katagoriler bakımından politik, alt katagoriler bakımından sosyal iç etkenler ağır basmaktadır. Ekonomik etkenler diğerlerine oranla çok az önemsenmiştir.
2. Milli eğitim müdürlerine oranla, okul müdürlerinin davranışlarına daha çok örgüt içi etkenler yön vermektedir.
3. Milli eğitim müdürleri ve öğretmen okulu yöneticileri, davranış etkenleri bakımından lise müdürlerine oranla, daha heterojen görünmektedir.
4. Sadece ticaret lisesi müdürlerinin ekonomik etken-

lerden önemli derecede etkilenmektedir.

5. Kız sanat enstitüsü müdürlerinin davranış etkenlerini, pek farklı ve bağımsız değerlendirmedikleri anlaşılmıştır.
6. İmam-Hatip okulu müdürleri, sosyal etkenlerden daha çok etkilenmekte fakat örgüt içi politik etkenlerin ağırlığını da duymaktadırlar.
7. Müdürlerin yaşları ilerledikçe, politik etkenlerden etkilenme dereceleri de artmaktadır. Ancak, yaşla birlikte müdürlerin, örgüt dışı politik etkenlerden daha çok, örgüt içi politik etkenlerden ise daha az etkilendikleri saptanmıştır. Yaşla beraber örgüt içi sosyal etkenlere verilen önem artmaktadır.
9. Pedagoji branşından gelen müdürler, örgüt dışı politik, diğer branşlardan gelen müdürler ise örgüt içi sosyal etkenlerden daha çok etkilenmektedirler.
10. Öğretmenlik ve yöneticilik kıdemi arttıkça örgüt dışı politik ve örgüt içi sosyal etkenlerin etkisi artmaktadır.
11. Kaynaklardan yararlanma dereceleri bakımından yö-

neticiler arasında önemli farklar vardır. Lise müdürleri, diğer müdürlere oranla, kitle haberleşme araçlarından daha az yararlanmaktadırlar. Kız sanat enstitüsü müdürleri kuramsal bilgileri daha çok önemserken, imam-hatip okulu müdürleri ise en fazla amirlerinden yararlanma yolunu benimsemektedirler.

Genç tarafından yapılan "Türk Emniyet Örgütünde Yönetici Davranışları" konulu araştırmada (1979), yöneticilerin kendi davranışları ve beklentileriyle, yönetilenlerin kendi üst yöneticilerinin davranışlarından beklentileri arasında anlamlı farklılıkların olduğu saptanmıştır.

Türkel (1979), "Kamu İktisadi Teşebbüslerinde Yönetim Anlayışı" konulu araştırmasında, Kamu İktisadi Teşebbüs (KİT) lerin yöneticilerinin yönetim yaklaşımını ortaya koymayı amaçlamıştır. Bu amaçla önce yönetimin kuramsal boyutları sergilenmiştir. Yönetimi önderlik, özendirme, iletişim, etkilendirme, karar verme, amaçları saptama, denetim, hizmet hedefleri ve yetiştirme alanlarındaki davranışsal boyutları ile tanımlanmıştır. Bu davranışsal boyutların kuramsal kökenlerini göstermek amacıyla çeşitli yönetim yaklaşımlarının bir sentezi yapılmıştır. Daha sonra, KİT yönetiminde egemen yönetim anlayışını belirlemek ve KİT yöneticilerinin ne tür bir yönetim yaklaşımını arzuladıklarını göstermek için toplanan veriler üç ayrı yöntemle değerlendirilmiştir. Çözümlenmeler sonunda şu sonuçlara varılmıştır:

1. KİT'lerin yönetiminde halen egemen olan yönetim biçimi geleneksel, bürokratik bir yaklaşımın özelliklerini yansıtmaktadır.
2. Ancak uygulananından farklı, büyük ölçüde çağdaş yönetim yaklaşımının özelliklerini yansıtan bir yönetim biçimi arzulanmaktadır.
3. KİT yöneticilerinin yönetim anlayışında belirli bir bütünlük ve iç tutarlık vardır. Bu nitelikler genellikle, geleneksel yönetim yaklaşımının kurum ve kavramları çerçevesinde yoğunlaşmaktadır.
4. Bazı özel durumlar dışında KİT yöneticileri farklı örgütlerde çalışmalarına rağmen, benzer davranışlar göstermektedirler.
5. KİT'lerde kıdem, cinsiyet ve örgütsel düzeyine bağlı olarak, yönetsel davranışlarda bir farklılık görülmemektedir.

"İlkokul öğretmenlerinin, kendi okul müdürlerinin liderlik davranışlarına ilişkin algıları ile öğretmenlerin kendi gereksinimlerinin karşılanma yetersizliği derecelerine ilişkin algıları" konusundaki araştırmada (Kabadayı, 1982): Okul müdürlerinin liderlik davranışlarının, yapıyı kurma, anlayış gösterme, belirsizlik hoşgörüsü, özgürlük hoşgörüsü boyutları ile öğretmenlerin, güvenlik, sosyal, saygı, otonomi, kendini gerçekleştirme gereksinim alanları ele alın-

maktadır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre:

1. Müdürlerin, en fazla davranışları yapıyı kurma boyutunda gösterdikleri ortaya çıkmıştır.
2. Öğretmenler en fazla otonomi, ikinci sırada güvenlik ve kendini gerçekleştirme, daha sonra ise, saygı ve sosyal gereksinim alanlarında doyumsuzluk göstermektedirler.
3. Gereksinim karşılama yetersizliği dereceleri yönünden erkek ve bayan öğretmenler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.
4. Öğretmenlerin ekonomi, sosyal ve saygı alanlarındaki gereksinim karşılanma yetersizliği dereceleri yaş ve kıdeme göre anlamlı farklılık göstermektedir. Yaş ve kıdem arttıkça, gereksinim karşılama yetersizliği dereceleri azalmaktadır.
5. Öğrenim durumuyla algılanan doyumsuzluk arasında, anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır.
6. Okul müdürlerinin liderlik boyutlarındaki davranışlarıyla, öğretmenlerin hemen tüm gereksinim alanlarındaki gereksinim karşılanma yetersizliği dereceleri arasında anlamlı ve ters yönde bir ilişki bulunmaktadır.

Üstündağ (1975, s. 90-92), Türkiye'deki ticaret liseleri müdürlerinin göstermekte oldukları gerçek liderlik davranışları ile, gösterilmesinin gerekliliğine inandıkları ideal liderlik davranışları hakkında, müdürlerin kendi görüşleriyle, yönetimlerindeki öğretmenlerin görüşleri arasındaki ilişkilerin ve farklılıkların meydana çıkarılması ve bunların okul yöneticisi yetiştirme ve yönetici faaliyetlerine olan rehberlik hizmetlerinin kalitesini yükseltmede kullanılması amacıyla yapmış olduğu araştırmada şu sonuçlara ulaşmıştır:

1. Kendi algılamalarına göre ticaret liseleri müdürlerinin gerçek liderlik davranışları ile, gene ticaret liseleri müdürlerinin iyi bir yöneticide bulunmasını bekledikleri ideal liderlik davranışları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.
2. Ticaret liseleri öğretmenlerinin kendi algılamalarına göre müdürlerinin gerçek liderlik davranışları ile gene ticaret liseleri öğretmenlerinin iyi bir yöneticide bulunmasını bekledikleri ideal liderlik davranışları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur.
3. Kendi algılamalarına göre ticaret liseleri müdürlerinin gerçek liderlik davranışları ile ticaret liseleri öğretmenlerinin algılamalarına göre müdürlerin gerçek liderlik davranışları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur.

4. Ticaret liseleri müdürlerinin iyi bir yöneticide bulunmasını bekledikleri ideal liderlik davranışları ile, ticaret liseleri öğretmenlerinin iyi bir yöneticide bulunmasını bekledikleri ideal liderlik davranışları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur.
5. Ticaret liseleri müdürlerinin iyi bir yöneticide bulunmasını bekledikleri ideal liderlik davranışları ile, ticaret liseleri öğretmenlerinin kendi algılamalarına göre müdürlerin gerçek liderlik davranışları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur.
6. Kendi algılamalarına göre ticaret liseleri müdürlerinin gerçek liderlik davranışları ile, ticaret liseleri öğretmenlerinin iyi bir yöneticide bulunmasını bekledikleri ideal liderlik davranışları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Ruffer 1965 yılında, ilk ve ortaokul düzeyinde 50 aktif ve 50 inaktif öğrenciyi zeka, motor ve kişilik ilişkileri açısından karşılaştırarak bir araştırma yapmıştır. Araştırma sonucunda, fiziksel açıdan aktif olan grubun aktif olmayan gruptan genel zeka düzeyinde daha yüksek skora ve akademik başarıya sahip olduğunu tespit etmiştir (Kane, 1972, s. 27).

Biddulph 461 lise öğrencisini, atletik başarısı yüksek ve atletik başarısı düşük olarak iki gruba ayırmış ve

bunları, Kaliforniya Sınıflandırma Planı'na göre araştırmaya tabi tutmuştur. Bu iki grubu, Kaliforniya Kişilik Testine, Henmon-Nelson I.Q. testine, lise not ortalamalarına, öğretmenlerin sosyal uyum göstergelerine, akademik başarılarına, okula karşı ilgilerine, genel görünümüne ve öğrenciyi en iyi tanımlayan olumlu ve olumsuz özelliklere göre karşılaştırmıştır. Araştırmanın sonunda atletik başarısı yüksek grubun, kişilik testindeki iki sosyal göstergede ve kendini tanımada emsallerine göre daha yüksek not aldıklarını tesbit etmiştir. Bundan başka öğretmenlerin sosyal uyum değerlendirmelerine göre de, atletik başarısı yüksek olan grubun, atletik başarı düşük olan gruptan daha yüksek bir orana sahip olduğunu belirtmiştir. Fakat, I.Q. testine göre hiç bir farklılığın olmayışını da ilginç bulmuştur (Kane, 1972, s. 27).

Corder, beden eğitimi programının etkisini 12 ve 16 yaş arasındaki zihinsel özürlü çocukların zihinsel, fiziksel ve sosyal gelişmeleri üzerindeki etkisini yirmi gün yoğun bir şekilde araştırmıştır. Araştırmanın sonucunda, özellikle antrenman ve kontrol grupları arasında zihinsel, fiziksel ve sosyal performans üzerinde anlamlı artışların olduğunu bulmuştur (Kane, 1972, s. 31).

BÖLÜM III

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, orta dereceli okul müdürlerinin, beden eğitimi dersinin amaçlarına ve eğitsel önemine ilişkin görüşlerini, okullarda gösterilen sportif etkinliklerin çeşit ve sıklığını ortaya koymayı amaçladığından betimsel bir araştırmadır. Bu araştırmayla var olan bir durum ortaya konmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın Evreni

Bu araştırmanın evrenini, Malatya ili merkez, ilçe, kasaba ve köy dahilindeki T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak, 1989-1990 yılında eğitim ve öğretim yapan orta dereceli okullar ve bu okulların müdürleri oluşturmaktadır. (EK 1)

Evreni oluşturan 150 orta dereceli okulda 146 okul müdürü görev yapmaktadır. Aradaki bu fark, bazı müdürlerin bir'den çok okula yöneticilik yapmasından kaynaklanmaktadır. 7 mesleki ve teknik ortaöğretim okulunda 3 müdür görev yapmaktadır. Genel ortaöğretim okulu ve müdür sayısı 123, mesleki ve teknik ortaöğretim okulu sayısı 27 ve müdür sayısı ise 23'tür

Örneklem

Araştırmanın örneklemini oluşturan okul ve müdürlerde bazı sınırlamalara gidilmiştir. Okullar, "genel ortaöğretim okulları" ve "mesleki ve teknik ortaöğretim okulları" olarak, iki gruba ayrılarak araştırmanın yapılması uygun görülmüştür.

Malatya ili merkez ve ilçelerinin belediye sınırları içinde yer alan orta dereceli okullar ve bu okulların müdürleri, araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Bu örneklem içerisinde 57 orta dereceli okul ve bu okullarda görev yapan 53 müdür bulunmaktadır. Genel ortaöğretim okulu ve müdürü sayısı 30, mesleki ve teknik ortaöğretim okulu sayısı 27, müdür sayısı ise 23 tür.

Tablo 1

ARAŞTIRMANIN ÖRNEKLEMİ

	Ö	YV	Ö/YV %	YM	Ö/YM %	T %
Orta Dereceli Okul Müdürleri	53	50	% 94	3	% 6	% 100
Genel Ortaöğretim Okulu Müdürleri	30	30	% 100	-	-	% 100
Mesleki ve Teknik O.Ö.O. Müdürleri	23	20	% 87	3	% 13	% 100

Ö : Örneklem sayısı

YV: Ankete Yanıt Verenlerin Sayısı

YM: Ankete Yanıt Vermeyenlerin Sayısı

Tablo 1'de görüldüğü gibi, Örneklemi oluşturan 53 orta dereceli okul müdürünün 50 (% 94)'si araştırmmanın anketini yanıtlarken 3 (% 6)'ü anketi yanıtlamamıştır. 30 genel ortaöğretim okulu müdürünün 30 (% 100)'u ve 23 mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürünün ise 20 (% 87)'si anketi yanıtlamıştır. 3 (% 13) mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürü anketi yanıtlamamıştır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada, veri toplama aracı olarak anket uygulanmıştır. Ankette, müdürlerin kişisel özellikleri, okulun türü, okulun fiziksel olanakları, okullarda gösterilen sportif etkinliklerin çeşidi ve sıklığı, müdürlerin beden eğitimi dersinin amaçlarına ve eğitsel önemine ilişkin görüşleri ile ilgili sorular yer almıştır. Müdürlere yöneltilen bu 53 soru'nun 1-14 arası müdürlerin özellikleri, 15.inci soru okulun türü, 16-25 arası okulun fiziksel olanakları, 26.ıncı soru okulda gösterilen sportif etkinliklerin çeşidi ve sıklığı, 27-53 arası ise, beden eğitimi dersinin amaçları ile ilgilidir. (EK 2)

Sorular, açık ve kapalı uçlu, çoktan seçmelidir. 10, 11, 13 ve 14.üncü sorular açık uçlu sorulardır.

Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi

Araştırmanın anketi, alan uzmanlarının görüş ve önerileri doğrultusunda araştırmacı tarafından hazırlanmıştır.

Hazırlanan anket, plot bir orta dereceli okul müdürü ile beden eğitimi öğretmeni grubuna uygulanarak denenmiştir. Gerçek duyulan değişiklikler, Eğitim Bilim ve Araştırma Uzmanları'na gösterilerek ankete son biçimi verilmiştir. /

Anketin denenmesi sırasında, deneklerin, anket sorularını açıkça anlayıp anlamadıkları ve bu soruların, araştırmanın amacına uygun olup olmadığı soruları yönelttilip görüşleri alınmıştır.

Gözlemler sonucunda, açıklamalara rağmen müdürlerin, soruları yanıtlamaktan kaçındıkları görülmüştür. Bunu gidermek için gerekli yasal izin alınmıştır. Ayrıca anketin, araştırmacı tarafından uygulanmasına karar verilmiştir.

Veri Toplama Aracının Uygulanması /

Anketin uygulanabilmesi için gerekli yasal izinler (EK 3) alınmıştır. Anket araştırmacı tarafından okullara gidilerek deneklere işi başında uygulanmıştır. Bu uygulama, 1990 yılının Şubat ve Mart aylarında gerçekleştirilmiştir. Ankete 50 okul müdürü yanıt vermiştir. Anketi 3 mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürü yanıtlamamıştır. 1 genel ortaöğretim okulu müdürü, beden eğitiminin amaçları ile ilgili sorulara yanıt vermemiştir. ✓

Elde edilen veriler, araştırmacı tarafından kodlanarak analizlerinin yapımı için, Malatya Meslek Yüksek Okulu Bilgisayar Bölümü'ne götürülmüştür.

Verilerin Çözömlenmesi

Verilerin çözümünde istatistik tekniklerden yararlanılmıştır. Frekans, yüzde dağılımı, ortalama ve ki-kare testi uygulanmıştır. Ki-kare testi, müdürlerin görüşleri arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını göstermek için yapılmıştır.

Okullarda gösterilen sportif etkinliklerin çeşidi ve sıklığı ve bunların okul türüne göre dağılım düzeyleri sayı ve yüzde (%) oranlar olarak verilmiştir. Kız ve erkek öğrencilerin gösterdikleri etkinlikler, birlikte aynı okul etkinlikleri içinde toplanarak değerlendirilmiştir.

Müdürlerin, beden eğitimi dersinin her amacına ve eğitsel önemine ilişkin görüşlerinin dağılımı sayı ve yüzde (%) oranlar olarak verilmiştir.

Müdürlerin, beden eğitimi dersinin amaçlarına ilişkin görüşleri, çalışmakta oldukları okul türlerine, meslekteki deneyimlerine, meslekteki branşlarına ve sporla ilgilerine göre her amaç için ayrı ayrı toplanarak aralarındaki farklar bulunmuştur.

Müdürlerin, beden eğitimi dersinin eğitsel önemine ilişkin görüşleri her eğitsel soru için, çalışmakta oldukları okul türlerine, meslekteki deneyimlerine, meslekteki branşlarına ve sporla ilgilerine göre ayrı ayrı tablolar haline dönüştürülerek, aralarındaki farklar bulunmuştur.

"Okul müdürlerinin, beden eğitimi dersinin amaçlarına ve eğitsel önemine ilişkin görüşleri; okulun fiziksel olanaklarına göre anlamlı farklılıklar göstermekte midir?" biçiminde düzenlenen alt problem, araştırmanın kapsamına giren okulların tamamının, yeterli fiziksel olanaklara sahip olmadığından dolayı değerlendirmeye alınmamıştır.

Ankete verilen yanıtlar değerlendirilirken, müdürlerin, beden eğitimi dersinin amaçlarına ilişkin görüşlerini içeren 36'dan 53'e kadar olan 18 soru'nun 5'li seçenekleri 3'e düşürülmüştür. Bunun için birinci ile ikinci, dördüncü ile beşinci seçenek birleştirilerek toplanmış ve üçüncü seçenek aynı bırakılmıştır. 27, 29 ve 30.uncu soruların birinci ile ikinci ve üçüncü ile dördüncü seçenekleri birleştirilerek toplanmış, seçenek sayısı iki'ye düşürülerek değerlendirmeye alınmıştır. 31, 32 ve 33.üncü soruların bir, iki ve üçüncü seçenekleri ve dördüncü ile beşinci seçenekleri birleştirilerek seçenek sayısı iki'ye düşürülmüş ve değerlendirilmiştir.

Okullar, türlerine göre "genel ortaöğretim" ve "mesleki ve teknik ortaöğretim" diye iki gruba ayrılmıştır.

Meslekteki deneyimlerine göre müdürler, 1-10 yıl görev yapmış olanlar deneyimsiz, 11 ve daha çok yıl görev yapmış olanlar ise deneyimli müdür olarak değerlendirilmiştir.

Müdürler, meslekteki branşlarına göre "fen bilimleri"

ve "sosyal bilimler" iki gruba ayrılarak değerlendirilmiştirlerdir.

Araştırmanın denenceleri, ki-kare testine göre ve 0.05 anlamlılık düzeyi ölçü alınarak değerlendirilmiştir. Hipotez 0.05 anlamlılık düzeyinde, H_0 hipotezinin kabul edilip karşı hipotezin red edilmesi durumunda görüşler arasında bir farkın olmadığı, H_0 hipotezinin red edilip karşı hipotezin kabul edilmesi durumunda ise görüşler arasında bir farkın olduğu şeklinde kurulmuştur.

BÖLÜM 1V

BULGULAR ve YORUM

Bu bölümde, araştırmanın "yöntem bölümü"nde açıklanan veri toplama ve istatistiksel çözümlene teknikleri ile elde edilen bulgular ve bunların yorumları yer almaktadır. Konunun daha iyi anlaşılabilmesi için bulgular, tablolar halinde gösterilmiştir.

Birinci Alt Problem İle İlgili Bulgular ve Yorum

"okullardaki sportif etkinliklerin çeşidi, sıklığı ve bunların okul türlerine göre dağılım düzeyleri nedir" biçiminde ifade edilen alt probleme ilişkin bulgular, tablolar halinde gösterilmiştir.

TABLO 2

ORTA DERECELİ OKULLARDA GÖSTERİLEN SPORTİF
ETKİNLİKLERİN ÇEŞİDİ ve SIKLIK DÜZEYLERİ

Etkinlik Çeşidi	Sıklık Derecesi						
	Haftada Bir'den Çok	Haftada Bir	Onbeş günde Bir	Ayda Bir	Sömestr' de Bir	Yılda Bir	T. Okul
Futbol	7	9	6	3	5	-	30
Basketbol	10	10	8	5	-	-	33
Voleybol	14	11	10	2	-	-	37
Hentbol	6	7	5	2	1	3	24
M. Tenisi	30	8	5	-	-	-	43
Güreş	3	2	1	2	-	3	11
P. Atletizm	-	-	-	-	4	4	8
Kros	2	7	3	5	9	10	36
Cimnastik	-	-	-	-	-	-	-
Yüzme	-	-	-	-	-	-	-

Tablo 2 'de, 10 sportif etkinlik ve bunların "haftada birden çok" ile "yılda bir" arasında dağılan 6 sıklık derecesine ilişkin elde edilen bulgular görülmektedir.

50 orta dereceli okul Futbol, Basketbol, Voleybol, Hentbol, M.Tenisi, Güreş, P.Aletizm ve Kros branşlarında sportif etkinlik gösterirken, Cimnastik ve Yüzme branşlarında hiçbir okul sportif etkinlik göstermemiştir.

Okul Sayısına Göre Sportif Etkinlikler

Futbol branşında etkinlik gösteren 30 okulun 7'si haftada birden çok, 9'u haftada bir, 6'sı onbeş günde bir, 3'ü ayda bir ve 5'i sönestrde bir sıklıkta etkinlik gösterirken, yılda bir sıklıkta bu etkinlik gösterilmemiştir.

Basketbol branşında etkinlik gösteren 33 okulun 10'u haftada birden çok, 10'u haftada bir, 8'i onbeş günde bir ve 5'i de ayda bir etkinlik gösterirken, sönestrde ve yılda bir sıklıkta bu etkinlik gösterilmemiştir.

Voleybol branşında etkinlik gösteren 37 okulun 14'ü haftada birden çok, 11'i haftada bir, 10'u onbeş günde bir ve 2'si de ayda bir sıklıkta etkinlik gösterirken, sönestrde ve yılda bir sıklıkta bu etkinlik gösterilmemiştir,

Hentbol branşında etkinlik gösteren 24 okulun 6'sı haftada birden çok, 7'si haftada bir, 5'i onbeş günde bir,

Haftada bir sıklıkta gösterilen etkinliklerde voleybol 11, basketbol 10, futbol 9, masa tenisi 8, kros 7 ve hentbol 6 sıklıkta gösterilirken puanlı atletizm branşında etkinlik gösterilmemiştir.

Onbeş günde bir sıklıkta gösterilen etkinliklerde voleybol 10, basketbol 8, futbol 6, hentbol 5, masa tenisi 5, kros 3 ve güreş 1 sıklıkta gösterilirken puanlı atletizm branşında etkinlik gösterilmemiştir.

Ayda bir sıklıkta gösterilen etkinliklerde basketbol ve kros 5'er, futbol 3, voleybol, hentbol ve güreş 2'şer sıklıkta gösterilirken masa tenisi ve puanlı atletizm branşlarında etkinlik gösterilmemiştir.

Sömestrde bir sıklıkta gösterilen etkinliklerde kros 10, futbol 5, puanlı atletizm 4 ve hentbol 1 sıklıkta gösterilirken, voleybol, basketbol ve masa tenisi branşlarında etkinlik gösterilmemiştir.

Yılda bir sıklıkta gösterilen etkinliklerde kros 10, puanlı atletizm 4, güreş ve hentbol 3'er sıklıkta gösterilirken futbol, basketbol, voleybol ve masa tenisi branşlarında etkinlik gösterilmemiştir.

Okul Türlerine Göre Sportif Etkinlikler

TABLO 3
GENEL ORTAÖĞRETİM OKULLARINDA GÖSTERİLEN SPORTİF
ETKİNLİKLERİN ÇEŞİDİ ve SIKLIK DÜZEYLERİ

Etkinlik Çeşidi	Sıklık Derecesi						
	Haftada Birden Çok	Haftada Bir	Onbeş Günde Bir	Ayda Bir	Sömestr' De Bir	Yılda Bir	T. Okul
Futbol	2	7	5	2	5	-	21
Basketbol	9	10	6	5	-	-	30
Voleybol	11	14	5	-	-	-	30
Hentbol	6	7	5	2	1	3	24
M.Tenisi	24	3	2	1	-	-	30
Güreş	1	2	1	2	-	3	9
P.Aletizm	-	-	-	-	4	4	8
Kros	1	7	2	3	8	8	29

Tablo 3'de, genel ortaöğretim okullarında gösterilen 8 çeşit sportif etkinlik ve bunların "haftada birden çok" ve "yılda bir" arasında dağılan 6 sıklık derecesine ilişkin elde edilen bulgular yer almaktadır. 30 genel ortaöğretim okulunda futbol, basketbol, voleybol, hentbol, masa tenisi,

güreş, puanlı atletizm ve kros branşlarında sportif etkinlik gösterilmektedir.

Futbol branşında etkinlik gösteren 21 okulun 2'si haftada birden çok, 7'si haftada bir, 5'i onbeş günde bir, 2'si ayda bir ve 5'i sömestrde bir etkinlik gösterirken, yılda bir sıklıkta bu etkinlik gösterilmemektedir.

Basketbol branşında etkinlik gösteren 30 okulun 9'u haftada birden çok, 10'u haftada bir, 6'sı onbeş günde bir ve 5'i de ayda bir sıklıkta etkinlik gösterirken, sömestrde ve yılda bir sıklıkta bu etkinlik gösterilmemektedir.

Voleybol branşında etkinlik gösteren 30 okulun 11'i haftada birden çok, 14'ü haftada bir ve 5'i de onbeş günde bir sıklıkta etkinlik gösterirken, ayda, sömestrde ve yılda bir sıklıkta bu etkinlik gösterilmemektedir.

Masa tenisi branşında etkinlik gösteren 30 okulun 24'ü haftada birden çok, 3'ü haftada bir, 2'si onbeş günde bir ve 1'i de ayda bir sıklıkta etkinlik gösterirken, sömestrde ve yılda bir sıklıkta bu etkinlik gösterilmemektedir.

Hentbol branşında etkinlik gösteren 24 okulun 6'sı haftada birden çok, 7'si haftada bir, 5'i onbeş günde bir, 2'si ayda bir, 1'i sömestrde bir ve 3'ü de yılda bir sıklıkta etkinlik göstermektedir.

Güreş branşında etkinlik gösteren 9 okulun 1'i haftada birden çok, 2'si haftada bir, 1'i onbeş günde bir, 2'si ayda bir ve 3'ü de yılda bir sıklıkta etkinlik gösterirken, sömestrde bir sıklıkta bu etkinlik gösterilmemektedir.

Puanlı atletizm branşında etkinlik gösteren 8 okulun 4'ü sömestrde bir ve 4'ü de yılda bir sıklıkta etkinlik gösterirken haftada birden çok, haftada, onbeş günde ve ayda bir sıklıkta bu etkinlik gösterilmemektedir.

Kros branşında etkinlik gösteren 29 okulun 1'i haftada birden çok, 7'si haftada bir, 2'si onbeş günde bir, 3'ü ayda bir ve 8'i de sömestrde bir sıklıkta etkinlik gösterirken, yılda bir sıklıkta bu etkinlik gösterilmemektedir.

Sıklık düzeylerine göre, haftada birden çok sıklıkta gösterilen etkinliklerde masa tenisi 24, voleybol 11, basketbol 9, hentbol 6, futbol 2, güreş ve kros 1'er sıklıkta gösterilirken puanlı atletizm branşında etkinlik gösterilmemektedir.

Haftada bir sıklıkta gösterilen etkinliklerde voleybol 14, basketbol 10, futbol, hentbol ve kros 7'şer, masa tenisi 3 ve güreş 2 sıklıkta gösterilirken puanlı atletizm branşında etkinlik gösterilmemektedir.

Onbeş günde bir sıklıkta gösterilen etkinliklerde basketbol 6, futbol, voleybol ve hentbol 5'er, masa tenisi

ve kros 2'şer ve güreş 1 sıklıkta gösterilirken puanlı atletizm branşında etkinlik gösterilmemektedir.

Ayda bir sıklıkta gösterilen etkinliklerde basketbol 5, kros 3, futbol, hentbol ve güreş 2'şer ve masa tenisi 1 sıklıkta gösterilirken voleybol ve puanlı atletizm branşlarında etkinlik gösterilmemektedir.

Yılda bir sıklıkta gösterilen etkinliklerde kros 8, puanlı atletizm 4, güreş ve hentbol 3'er sıklıkta gösterilirken futbol, basketbol ve masa tenisi branşlarında etkinlik gösterilmemektedir.

TABLO 4

MESLEKİ ve TEKNİK ORTAÖĞRETİM OKULLARINDA GÖSTERİLEN
SPORTİF ETKİNLİKLERİN ÇEŞİDİ ve SIKLIK DÜZEYLERİ

Etkinlik Çeşidi	Sıklık Derecesi						
	Haftada Birden Çok	Haftada Bir	Onbeş Günde Bir	Ayda Bir	Sömestr Bir	Yılda Bir	T. Okul
Futbol	5	2	1	1	-	-	9
Basketbol	1	-	2	-	-	-	3
Voleybol	3	1	1	1	1	-	7
M. Tenisi	12	1	-	-	-	-	13
Güreş	2	-	-	-	-	-	2
Kros	1	-	1	2	1	2	7

Tablo 4'de, mesleki ve teknik ortaöğretim okullarında 6 çeşit sportif etkinlik ve bunların "haftada birden çok" ile "yılda bir" arasında dağılan 6 sıklık derecesine ilişkin elde edilen bulgular yer almaktadır. 20 mesleki ve teknik ortaöğretim okulunda futbol, basketbol, voleybol, masa tenisi, güreş ve kros branşlarında sportif etkinlik gösterilmektedir.

Futbol branşında etkinlik gösteren 9 okulun 5'i haftada birden çok, 2'si haftada bir, 1'i onbeş günde bir ve 1'i de ayda bir sıklıkta etkinlik gösterirken, yılda bir sıklıkta bu etkinlik gösterilmemektedir.

Basketbol branşında etkinlik gösteren 3 okulun 1'i haftada birden çok ve 2'si de onbeş günde bir sıklıkta etkinlik gösterirken haftada, ayda, sömestrde ve yılda bir sıklıkta bu etkinlik gösterilmemektedir.

Voleybol branşında etkinlik gösteren 7 okulun 3'ü haftada birden çok ve 4'ü de haftada, onbeş günde, ayda ve sömestrde bir sıklıkta etkinlik gösterirken, yılda bir sıklıkta bu etkinlik gösterilmemektedir.

Masa tenisi branşında etkinlik gösteren 13 okulun 12'si haftada birden çok ve 1'i de haftada bir sıklıkta etkinlik gösterirken onbeş günde, ayda, sömestrde ve yılda bir sıklıkta bu etkinlik gösterilmemektedir.

Güreş branşında etkinlik gösteren 2 okul da haftada birden çok sıklıkta etkinlik gösterirken diğer sıklık düzeylerinde bu etkinlik gösterilmemektedir.

Kros branşında etkinlik gösteren 7 okulun 3'ü haftada birden çok, onbeş günde ve sömestrde bir, 4'ü de ayda ve yılda bir sıklıkta etkinlik gösterirken, haftada bir sıklıkta bu etkinlik gösterilmemektedir.

Sıklık düzeylerine göre, haftada birden çok gösterilen etkinliklerde masa tenisi 12, futbol 5, voleybol 3, güreş 2, basketbol ve kros branşlarında 1'er sıklıkta gösterilmektedir.

Haftada bir sıklıkta gösterilen etkinliklerde futbol 2, voleybol ve masa tenisi 1'er sıklıkta gösterilirken basketbol, güreş ve kros branşlarında etkinlik gösterilmemektedir.

Onbeş günde bir sıklıkta gösterilen etkinliklerde basketbol 2, futbol, voleybol ve kros 1'er sıklıkta gösterilirken masa tenisi ve güreş branşlarında etkinlik gösterilmemektedir.

Ayda bir sıklıkta gösterilen etkinliklerde kros 2, futbol ve voleybol 1'er sıklıkta gösterilirken basketbol, masa tenisi ve güreş branşlarında etkinlik gösterilmemektedir.

GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sömestrde bir sıklıkta gösterilen etkinliklerde voleybol ve kros 1'er sıklıkta gösterilirken, diğer branşlarda da etkinlik gösterilmemektedir.

Yılda bir sıklıkta gösterilen etkinliklerde yalnızca kros 2 sıklıkta gösterilirken diğer branşlarda etkinlik gösterilmemiştir.

TABLO 5

SPORTİF ETKİNLİKLERİN

ORTA DERECELİ OKULLARA, GENEL ORTAÖĞRETİM OKULLARINA ve MESLEKİ ve TEKNİK ORTAÖĞRETİM OKULLARINA GÖRE ÇEŞİTLERİ, SIKLIK DÜZEYLERİ ve YÜZDE ORANLARI

Sportif Etkinlikler	Orta Dereceli Okul Sayısı	Etkinlik Gösteren Orta Dereceli Okul Sayısı	Etkinlik Gösteren Okulların Orta Dereceli Okul Sayısına % Oranı	Genel Ortaöğretim Okulları			Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okulları		
				Okul Sayısı	Etkinlik Gösteren Okul Sayısı	Etkinlik Gösteren Okulların,Okul Sayısına % Oranı	Okul Sayısı	Etkinlik Gösteren Okul Sayısı	Etkinlik Gösteren Okulların,Okul Sayısına % Oranı
Futbol	50	30	% 60	30	21	% 70	20	9	% 45
Basketbol	50	33	% 66	30	30	% 100	20	3	% 15
Voleybol	50	37	% 74	30	30	% 100	20	7	% 35
Hentbol	50	24	% 48	30	24	% 80	20	-	-
M.Tenisi	50	43	% 86	30	30	% 100	20	13	% 65
Güreş	50	11	% 22	30	9	% 29	20	2	% 10
P.Aletizm	50	8	% 16	30	8	% 27	20	-	-
Kros	50	36	% 72	30	29	% 97	20	7	% 35
Toplam		222			181			41	

Tablo 5'de, orta dereceli okullarda gösterilen sportif etkinliklerin 50 orta dereceli okula, 30 genel ortaöğretim okuluna ve 20 mesleki ve teknik ortaöğretim okuluna göre çeşitleri, sıklık düzeyleri ve yüzde (%) oranları ile ilgili bulgular görülmektedir.

Tablo 5'e göre, 50 orta dereceli okulda gösterilen 8 çeşit sportif etkinliğin "haftada birden çok" ile "yilda bir" arasında dağılan 6 sıklık düzeyine göre toplam sıklık sayısı 222 dir. 30 genel ortaöğretim okulunda gösterilen 8 çeşit sportif etkinliğin toplam sıklık sayısı 181 dir. 20 mesleki ve teknik ortaöğretim okulunda gösterilen 6 çeşit sportif etkinliğin toplam sıklık sayısı ise 41 dir.

50 orta dereceli okulda gösterilen 8 çeşit sportif etkinliğin, bu etkinliği gösteren orta dereceli okul sayısına oranı futbol yüzde 60, basketbol yüzde 66, voleybol yüzde 74, hentbol yüzde 48, masa tenisi yüzde 86, güreş yüzde 22, puanlı atletizm yüzde 16 ve kros yüzde 72 dir.

30 genel ortaöğretim okulunda gösterilen 8 çeşit sportif etkinliğin, bu etkinliği gösteren genel ortaöğretim okulu sayısına oranı futbol yüzde 70, basketbol yüzde 100, voleybol yüzde 100, hentbol yüzde 80, masa tenisi yüzde 100, güreş yüzde 29, puanlı atletizm yüzde 27 ve kros yüzde 97 dir.

20 mesleki ve teknik ortaöğretim okulunda gösterilen 6 çeşit sportif etkinliğin, bu etkinliği gösteren bu

etkinliği gösteren mesleki ve teknik ortaöğretim okulu sayısına oranı futbol yüzde 45, basketbol yüzde 15, voleybol yüzde 35, masa tenisi yüzde 65, güreş yüzde 10 ve kros yüzde 35 dir.

Tablo 2, 3 ve 4'den elde edilen bulgulara göre genel ortaöğretim okullarında gösterilen sportif etkinliklerin çeşit ve sıklık bakımından, mesleki ve teknik ortaöğretim okullarında gösterilen sportif etkinliklerden daha çeşitli ve daha sık bir düzeyde gösterilmekte olduğu anlaşılmaktadır.

İkinci Alt Problem İle İlgili Bulgular ve Yorum

"Orta dereceli okul müdürlerinin, beden eğitimi dersinin amaçlarına ilişkin görüşleri nedir?" biçiminde ifade edilen ikinci alt problemin bulguları tablo 6'da gösterilmektedir.

50 orta dereceli okul müdürünün 49'u, beden eğitimi dersinin 18 çeşit amacına ilişkin görüşlerini belirtmişlerdir. Her bir amaç için müdürlerin, "önemsiz", "orta derecede önemli" ve "çok önemli" biçimde belirttikleri görüşler, sayı ve yüzde (%) oranlar olarak gösterilmiştir.

Müdürlerin Beden Eğitimi'nin Herbir Amacına İlişkin Görüşlerinin Sayı ve Yüzde (%) Oranları

Amaç 1: 7 (%14) müdür önemsiz, 5 (%10) müdür orta derecede önemli ve 37 (%82) müdür de çok önemli görmektedir.

TABLO 6

ORTA DERECELİ OKUL MÜDÜRLERİNİN
BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN AMAÇLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Dersin amaçları	Müdürlerin Görüşü						
	Önem siz		O. Derece. Önemli		Çok Önemli		T
	S	%	S	%	S	%	
1. Atatürk'ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme.	7	14	5	10	37	76	49
2. Bütün organ ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirme ve geliştirebilme.	2	4	7	14	40	82	49
3. Sinir kas ve eklem koordinasyonunu geliştirebilme.	5	10	8	16	36	74	49
4. İyi duruş alışkanlığı edinebilme.	5	10	11	22	33	68	49
5. Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.	6	12	8	16	35	72	49
6. Ritm ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme.	13	27	3	6	33	67	49
7. Halk oyunlarımızla ilgili bilgi, beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme.	11	22	7	14	31	64	49
8. Milli bayramlar ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrama, katılmaya istekli olabilme.	6	12	3	6	40	82	49
9. Beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak boş zamanlarını spor faaliyetleri ile değerlendirilmeye istekli olabilme.	4	8	5	10	40	82	49
10. Temel sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.	9	18	6	12	34	70	49
11. Tabiatı sevmeye, temiz hava ve güneşten faydalanabilme.	6	12	11	22	32	66	49
12. İşbirliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinme.	3	6	8	16	38	78	49
13. Görev ve sorumluluk alma, liderlere uyma ve liderlik yapabilme.	7	14	4	8	38	78	49
14. Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme.	6	12	3	6	40	82	49
15. Dostça oynama ve yarışma, kazananı takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme.	4	8	9	18	36	74	49
16. Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar edinebilme.	7	14	6	12	36	74	49
17. Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme.	8	16	6	12	35	72	49
18. Spor araç ve tesisleri bilgisi.	7	14	5	10	37	76	49
TOPLAM	116	13	115	13	651	74	49

Amaç 2: 2 (%4) müdür önemsiz, 7 (%14) müdür orta derecede önemli ve 40 (%82) müdür de çok önemli görmektedir.

Amaç 3: 5 (%10) müdür önemsiz, 8 (%16) müdür orta derecede önemli ve 36 (%74) müdür de çok önemli görmektedir.

Amaç 4: 5 müdür (%10) önemsiz, 11 (%22) müdür orta derecede önemli ve 33 (%68) müdür de çok önemli görmektedir.

Amaç 5: 6 (%12) müdür önemsiz, 8 (%16) müdür orta derecede önemli ve 35 (%72) müdür de çok önemli görmektedir.

Amaç 6: 13 (%27) müdür önemsiz, 3 (%6) müdür orta derecede önemli ve 33 (%67) müdür de çok önemli görmektedir.

Amaç 7: 11 (%22) müdür önemsiz, 7 (%14) müdür orta derecede önemli ve 31 (%64) müdür de çok önemli görmektedir.

Amaç 8: 6 (%12) müdür önemsiz, 3 (%6) müdür orta derecede önemli ve 40 (%82) müdür de çok önemli görmektedir.

Amaç 9: 4 (%8) müdür önemsiz, 5 (%10) müdür orta derecede önemli ve 40 (%82) müdür de çok önemli görmektedir.

Amaç 10: 9 (%18) müdür önemsiz, 6 (%12) müdür orta derecede önemli ve 34 (%70) müdür de çok önemli görmektedir.

Amaç 11: 6 (%12) müdür önemsiz, 11 (%22) müdür orta derecede önemli ve 32 (%66) müdür de çok önemli görmektedir.

Amaç 12: 3 (%6) müdür önemsiz, 8 (%16) müdür orta derecede önemli ve 38 (%78) müdür de çok önemli görmektedir.

Amaç 13: 7 (%14) müdür önemsiz, 4 (%8) müdür orta derecede önemli ve 38 (%78) müdür de çok önemli görmektedir.

Amaç 14: 6 (%12) müdür önemsiz, 3 (%6) müdür orta derecede önemli ve 40 (%82) müdür de çok önemli görmektedir.

Amaç 15: 4 (%8) müdür önemsiz, 9 (%18) müdür orta derecede önemli ve 36 (%74) müdür de çok önemli görmektedir.

Amaç 16: 7 (%14) müdür önemsiz, 6 (%12) müdür orta derecede önemli ve 36 (%74) müdür de çok önemli görmektedir.

Amaç 17: 8 (%16) müdür önemsiz, 6 (%12) müdür orta derecede önemli ve 35 (%72) müdür de çok önemli görmektedir.

Amaç 18: 7 (%14) müdür önemsiz, 5 (%10) müdür orta derecede önemli ve 37 (%76) müdür de çok önemli görmektedir.

Tablo 6'dan elde edilen bulgulara göre, beden eğitimi dersinin 18 amacına ilişkin toplam 882 görüş belirtilmiştir. Bu görüşlerin 116'sı "önemsiz", 115'i "orta derecede önemli" ve 651'i de "çok önemli" derecede olmuştur.

Önem Derecelerine Göre Müdürlerin Görüşleri

Beden eğitimi dersinin 6.ıncı amacına 13, 7.inci ama-

cına 11, 10.uncu amacına 9, 17.inci amacına 8, 1.inci, 13. üncü, 16.inci ve 18.inci amaçlarına 7, 5.inci, 8.inci, 11. inci ve 14.üncü amaçlarına 6, 3.üncü ve 4.üncü amaçlarına 5, 9.uncu ve 15.inci amaçlarına 4, 12.inci amacına 3 ve 2.inci amacına da 2 müdür "önemsiz" derecede görüş belirtmiştir.

Beden eğitimi dersinin 4.üncü ve 7.inci amaçlarına 11, 11.inci amacına 9, 3.üncü, 5.inci ve 12.inci amaçlarına 8, 2.inci ve 7.inci amaçlarına 7, 10.uncu, 16.inci ve 17.inci amaçlarına 6, 1.inci, 9.uncu ve 18.inci amaçlarına 5, 13.üncü amacına 4, 6.inci, 8.inci ve 14.üncü amaçlarına da 3 müdür "orta derecede önemli" derecede görüş belirtmişlerdir.

Beden eğitimi dersinin 2.inci, 8.inci, 9.uncu ve 14. üncü amaçlarına 40, 12.inci ve 13.üncü amaçlarına 38, 1.inci ve 18.inci amaçlarına 37, 3.üncü, 15.inci ve 16.inci amaçlarına 36, 5.inci ve 17.inci amaçlarına 35, 10.uncu amacına 34, 4.üncü ve 6.inci amaçlarına 33, 11.inci amacına 32 ve 7.inci amacına da 31 müdür "çok önemli" derecede görüş belirtmişlerdir.

Tablo 6 dan elde edilen bulgulara göre beden eğitimi dersinin amaçlarını, orta dereceli okul müdürlerinin yüzde 13'ü "önemsiz" ve "orta derecede önemli" görürken yüzde 74'ü "çok önemli" derecede görmektedir. Beden eğitimi dersinin amaçlarınının yüzde 13 düzeyinde de olsa, orta dereceli okul müdürleri tarafından "önemsiz" bulunması ilginçtir.

Üçüncü Alt Problem İle İlgili Bulgular ve Yorum

"Orta dereceli okul müdürlerinin, beden eğitimi dersinin eğitsel önemine ilişkin görüşleri nedir?" biçiminde ifade edilen üçüncü alt probleme ilişkin bulgular tablo 7'de gösterilmektedir.

50 orta dereceli okul müdürünün herbir eğitsel önem için görüşleri, sayı ve yüzde (%) oranlar olarak aşağıda gösterilmiştir.

1. 50 müdürün 35' (%70) i, beden eğitimi dersini haftalık ders programının ilk ve son iki saatlerinde okutulmasını isterken 15' (%30) i de, bu konuda fark gözetmemektedir.

2. 13 (%26) müdür, beden eğitimi dersinin haftalık ders programından tamamen kaldırılmasını isterken 37 (%74) müdür, beden eğitimi haftalık ders saatlerinin artırılmasını istemektedir.

3. 14 (%28) müdür, özürlü öğrencilerin beden eğitimi dersine katılmalarını isterken 36 (%72) müdür, sözkonusu öğrencilerin beden eğitimi dersine katılmalarını istemektedir.

4. 18 (%36) müdür, beden eğitimi dersinden alınan notların öğrencinin genel başarısını saptamada önemsiz görürken 32 (%64) müdür, önemli görmektedir.

TABLO 7

ORTA DERECELİ OKUL MÜDÜRLERİNİN
BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN EĞİTSEL ÖNEMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Eğitsel Önem	Müdürlerin Görüşleri	
	S	%
1. Beden eğitimi, hangi ders saatlerinde okutulmalıdır?	İlk ve Son İki Saat	35 70
	Fark Gözetmem	15 30
	Toplam	50 100
2. Beden eğitimi haftalık ders saatlerini tespit etmede yetkili olsaydınız, bu konuda nasıl bir uygulama izlerdiniz?	Tamamen Kaldırırım	13 26
	Daha Fazla Uygularım	37 74
	Toplam	50 100
3. Özürlü öğrencilerin, beden eğitimi dersine katılıp katılmaması konusunda görüşünüz nedir?	Katılmalı	14 28
	Katılmamalı	36 72
	Toplam	50 100
4. Beden eğitimi dersinden alınan notların, öğrencinin genel başarısını septamada ne derecede önemlidir?	Önemsiz	18 36
	Önemli	32 64
	Toplam	50 100
5. Eğitsel önemi açısından beden eğitimi dersinin, diğer derslere katkısı konusunda görüşünüz nedir?	Katkısı Yok	14 28
	Katkısı Var	36 72
	Toplam	50 100
6. Okulunuzdaki beden eğitimi etkinliklerinin başarı derecesinin, okulun amaçlarına ulaşması açısından önemi konusunda görüşünüz nedir?	Önemsiz	20 40
	Önemli	30 60
	Toplam	50 100
7. Beden eğitimi dersi zorunlu olmaktan çıkarılıp seçmeli ders haline getirilmeli midir?	Hayır	32 64
	Evet	18 36
	Toplam	50 100
8. Kız öğrencilerin beden eğitimi dersini okumalarının zorunlu olmasını doğru buluyunuz musunuz?	Evet	15 30
	Hayır	35 70
	Toplam	50 100

5. 14 (%28) müdür, eğitsel önemi açısından beden eğitimi dersinin, diğer derslere katkısının olmadığı, 36 (%72) müdür ise katkısının olduğu görüşündedir.

6. 20 (%40) müdür, okulda gösterilen beden eğitimi etkinliklerinin başarı derecesini, okulun amaçlarına ulaşması açısından önemsiz, 30 (%40) müdür ise önemli bulmaktadır.

7. 32 (%64) müdür, beden eğitiminin zorunlu ders olmasını isterken 18 (%36) müdür, seçmeli ders haline getirilmesini istemektedir.

8. 35 (%70) müdür, kız öğrencilerin beden eğitimi dersini almalarının zorunlu olmasını doğru bulurken 15 (%30) müdür, yanlış olduğuna inanmaktadır.

Orta dereceli okul müdürlerinin yüzde 30'unun, beden eğitiminin okutulması gereken ders saatlerinde fark gözetmemesi, yüzde 26'sının beden eğitimi dersinin haftalık ders programından çıkarılmasını istemesi, yüzde 72'sinin özürlü öğrencilerin beden eğitimi dersine katılmamalarını istemesi, yüzde 36'sının beden eğitimi dersinden alınan notları, öğrencinin genel başarısını saptamada önemsiz bulmaları, yüzde 28'inin eğitsel önemi açısından beden eğitiminin diğer derslere katkısının olmadığını belirtmeleri, yüzde 36'sının beden eğitimi dersinin zorunlu olmaktan çıkarılmasını istemesi ve yüzde 70'inin kız öğrencilerin beden eğitimi dersini zorunlu almalarını doğru bulmaması ilginçtir.

Dördüncü Alt Problem ile İlgili Bulgular ve Yorum

"Orta dereceli okul müdürlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarına ve eğitsel önemine ilişkin görüşleri;

- a) Çalışmakta oldukları okul türlerine,
- b) Meslekteki deneyimlerine,
- c) Meslekteki branşlarına,

d) Sporla ilgilerine göre anlamlı farklılıklar göstermekte midir?" biçiminde düzenlenen dördüncü alt probleme ilişkin bulgular tablo 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, ve 17 de görülmektedir.

Müdürlerin görüşleri, beden eğitimi dersinin amaçlarına ve eğitsel önemine ilişkin bulgular ve yorum olarak ayrı ayrı gösterilmektedir.

1. Amaçlara İlişkin Bulgular ve Yorum

Müdürlerin, çalışmakta oldukları okul türüne, meslekteki deneyimlerine, meslekteki branşlarına ve sporla ilgilerine göre beden eğitimi dersinin amaçlarına ilişkin görüşleri arasındaki farklılıklar tablo 8'de gösterilmektedir.

a. Okul Türlerine Göre

Tablo 8'den elde edilen bulgulara göre bulunan x_2 (238.40) değeri gerçek x_2 (5.98) değerinden büyük olduğu için H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, genel ortaöğretim okulu müdürleri ile mesleki ve

TABLO 8

ORTA DERECELİ OKUL MÜDÜRLERİNİN
BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN AMAÇLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ
ARASINDAKİ FARKLILIKLAR

		Önem Dereceleri							
		Önemsiz		Orta Derecede Önemli		Çok Önemli		T. Yanıt Sayısı	T. Müdür Sayısı
		S	%	S	%	S	%		
Okul Türü	Genel Ortaöğretim Okulu	10	2	29	6	483	92	522	29
	Mesleki ve Tek. Ortaöğretim Okulu	106	30	86	24	168	46	360	20
	Toplam	116	13	115	13	651	74	882	49

Bulunan x2 (238.40) Gerçek x2 (5.98) 0.05

Meslekteki Deneyimi									
	Deneyimli	16	6	31	12	221	82	270	15
	Deneyimsiz	100	16	82	14	430	70	612	34
Toplam	116	13	113	13	651	74	882	49	

Bulunan x2 (19.44) Gerçek x2 (5.98) 0.05

Meslekteki Branşı									
	Fen Bilimleri	42	8	67	13	413	79	522	29
	Sosyal Bilimler	74	21	48	13	238	66	360	20
Toplam	116	13	115	13	651	74	882	49	

Bulunan x2 (30.27) Gerçek x2 (5.98) 0.05

Sporla İlgisi									
	Var	16	6	35	14	201	80	252	14
	Yok	102	16	80	13	448	71	630	35
Toplam	118	13	115	13	649	74	882	49	

Bulunan x2 (15.05) Gerçek x2 (5.98) 0.05

teknik ortaöğretim okulu müdürlerinin, beden eğitimi dersinin amaçlarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Okul türlerine göre; beden eğitimi dersinin amaçlarını 29 genel ortaöğretim okulu müdürünün yüzde 2'si "önemsiz", yüzde 6'sı "orta derecede önemli" ve yüzde 92'si de "çok önemli" derecede görürken, 20 mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürünün yüzde 30'u "önemsiz", yüzde 24'ü "orta derecede önemli" ve yüzde 46'sı da "çok önemli" derecede görmektedir.

b. Meslekteki Deneyimlerine Göre

Tablo 8'den elde edilen bulgulara göre; bulunan x^2 (19.44) değeri, gerçek x^2 (5.98) değerinden büyük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, mesleklerinde deneyimli müdürler ile mesleklerinde deneyimsiz müdürlerin, beden eğitimi dersinin amaçlarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Meslekteki deneyimlerine göre; beden eğitimi dersinin amaçlarına 15 deneyimli müdürün yüzde 6'sı "önemsiz", yüzde 12'si "orta derecede önemli" ve yüzde 82'si de "çok önemli" derecede görürken, 34 deneyimsiz müdürün yüzde 16'sı "önemsiz", yüzde 14'ü "orta derecede önemli" ve yüzde 70'i de "çok önemli" derecede görmektedir.

c. Meslekteki Branşlarına Göre

Tablo 8'den elde edilen bulgulara göre; bulunan x^2 (30.27) değeri gerçek x^2 (5.98) değerinden büyük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmiştir. Yani, branşı fen bilimleri olan müdürler ile branşı sosyal bilimler olan müdürlerin, beden eğitimi dersinin amaçlarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Meslekteki branşlarına göre; beden eğitimi dersinin amaçlarını branşı fen bilimleri olan 29 müdürün yüzde 8'i "önemsiz", yüzde 13'ü "orta derecede önemli" ve yüzde 79'u da "çok önemli" derecede görürken, branşı sosyal bilimler olan 20 müdürün yüzde 21'i "önemsiz", yüzde 13'ü "orta derecede önemli" ve yüzde 66'sı da "çok önemli" derecede görmektedir.

d. Sporla İlgilerine Göre

Tablo 8'den elde edilen bulgulara göre; bulunan x^2 (15.05) değeri, gerçek x^2 (5.98) değerinden büyük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmiştir. Yani, sporla ilgisi olan müdürlerle sporla ilgisi olmayan müdürlerin, beden eğitimi dersinin amaçlarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Sporla ilgilerine göre; beden eğitimi dersinin amaçlarını sporla ilgisi olan 14 müdürün yüzde 6'sı "önemsiz",

yüzde 14'ü "orta derecede önemli" ve yüzde 80'i de "çok önemli" derecede görürken, sporla ilgisi olmayan 34 müdürün yüzde 16'sı "önemsiz", yüzde 13'ü "orta derecede önemli" ve yüzde 71'i de "çok önemli" derecede görmektedir.

Bulgulara göre beden eğitimi dersinin amaçlarını, "genel ortaöğretim okulu müdürleri" "mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinden", "deneyimli müdürler" "deneyimsiz müdürlerden", "branşı fen bilimleri olan müdürler" "branşı sosyal bilimler olan müdürlerden" ve "sporla ilgisi olan müdürler" "sporla ilgisi olmayan müdürlerden" daha önemli görmektedirler. Müdürlerin görüşleri, farklılık düzeylerine ilişkin sıralamaya tabi tutulduğunda, en yüksek farklılık düzeyi "okul türlerine" göre bulunmuştur. Bunu sırasıyla "meslekteki branşlarına", "meslekteki deneyimlerine" ve "sporla ilgilerine" göre farklılık düzeyleri izlemektedir.

Beden eğitimi dersinin amaçlarını "genel ortaöğretim okulu müdürlerinin" "mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinden" daha önemli görmelerinin nedenleri tablo 9'da görülmektedir.

Tablo 9'dan elde edilen bulgulara göre; 30 genel ortaöğretim okulu müdürünün 14 (%47)'ü mesleklerinde deneyimli ve 16 (%53)'sı mesleklerinde deneyimsiz iken, 20 mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürünün 2 (%10)'si deneyimli ve 18 (%90)'i de deneyimsizdir.

TABLO 9

BEDEN EGİTİMİ DERSİNİN AMAÇLARINI

GENEL ORTAÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLERİNİN MESLEKİ ve TEKNİK ORTA-
ÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLERİNDEN DAHA ÖNEMLİ BULMA NEDENLERİ

		Genel Ortaöğretim Okul Müdürü		Mes.ve Teknik Ortaöğretim Okul Müdürü	
		S	%	S	%
Meslek Deneyimi	Deneyimli	14	47	2	10
	Deneyimsiz	16	53	18	90
	Toplam	30	100	20	100
Meslekteki Branşı	Fen Bilgisi	20	67	9	45
	Sos. Bilgisi	10	33	11	55
	Toplam	30	100	20	100
Sporla İlgisi	Var	9	30	5	25
	Yok	21	70	15	75
	Toplam	30	100	20	100

30 genel ortaöğretim okulu müdürünün 20 (%67)'sinin branşı fen bilimleri ve 10 (%33)'unun branşı sosyal bilimler iken, 20 mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürünün 9 (%45)'unun branşı fen bilimleri ve 11 (%55)'inin branşı sosyal bilimlerdir.

30 genel ortaöğretim okulu müdürünün 9 (%30)'unun sporla ilgisi var ve 21 (%70)'inin sporla ilgisi yok iken, 20 mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürünün 5 (%25)'

inin sporla ilgisi var ve 15 (%75)'inin sporla ilgisi yoktur.

Beden eğitimi dersinin amaçlarını, genel ortaöğretim okulu müdürlerinin mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinden daha önemli görmeleri deneyimli, branşı fen bilimleri ve sporla ilgisi olan müdürlerin sayı ve yüzde olarak, bu okullarda daha çok bulunmasından kaynaklanmış olabilir.

2. Eğitsel Öneme İlişkin Bulgular ve Yorum

Okul müdürlerinin, beden eğitimi dersinin 8 çeşit eğitsel önemine ilişkin görüşleri arasındaki farklılıklar; "çalışmakta oldukları okul türüne", "meslekteki deneyimlerine", "meslekteki branşlarına" ve "sporla ilgilerine" göre tablolar (10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17) şeklinde gösterilmektedir.

Eğitsel Önem 1: Müdürlerin, beden eğitiminin (haftalık ders programı içinde) okutulması gereken ders saatleri hakkındaki eğitsel önemine ilişkin görüşleri: Müdürlerin bu eğitsel öneme ilişkin görüşleri "okul türlerine", "meslekteki deneyimlerine", "meslekteki branşlarına" ve "sporla ilgilerine" göre tablo 10'da gösterilmektedir.

a. Okul Türlerine Göre

Tablo 10'dan elde edilen bulgulara göre bulunan x2

TABLO 10
OKUL MÜDÜRLERİNİN
BEDEN EĞİTİMİNİN OKUTULMASI GEREKEN DERS SAATLERİ
HAKKINDAKİ GÖRÜŞ FARKLILIKLARI

		Müdürlerin Görüşleri					
1. Beden eğitimi, hangi ders saatlerinde okutulmalıdır?		İlk ve Son İki Saat		Fark Gözetmem		T.	
		S	%	S	%	S	%
Okul Türü	Genel Ortaöğretim Okulu	25	83	5	17	30	100
	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okulu	10	50	10	50	20	100
Bulunan x2 (6.34)		Gerçek x2 (3.83)				0.05	
Meslek Deneyimi	Deneyimli	13	81	3	19	16	100
	Deneyimsiz	14	41	20	59	34	100
Bulunan x2 (7.03)		Gerçek x2 (3.83)				0.05	
Meslek Branşı	Fen Bilimleri	23	79	6	21	29	100
	Sosyal Bilgiler	11	52	10	48	21	100
Bulunan x2 (4.05)		Gerçek x2 (3.83)				0.05	
Sporla İlgisi	Var	11	79	3	21	14	100
	Yok	15	42	21	58	36	100
Bulunan x2 (5.50)		Gerçek x2 (3.83)				0.05	

(6.34) değeri, gerçek x2 (3.83) değerinden büyük olduğu için H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, genel ortaöğretim okulu müdürleri ile mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinin, beden eğitiminin günlük ders programının hangi saatlerinde okutulmasına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Genel ortaöğretim okulu müdürlerinin 25 (%83)'i ilk ve son iki saatlerde okutulmasını isterken, 5 (%17)'i de bu konuda fark gözetmemiştir. Mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinin 10 (%50)'u ilk ve son iki saatlerde okutulmasını isterken 10 (%50)'u da bu konuda fark gözetmemektedirler.

b. Meslekteki Deneyimlerine Göre

Bulunan x2 (7.03) değeri, gerçek x2 (3.83) değerinden büyük olduğu için H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, deneyimli müdürler ile deneyimsiz müdürlerin, beden eğitiminin günlük ders programının hangi saatlerinde okutulmasına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Deneyimli 13 (%81) müdür, beden eğitimi dersinin ilk ve son iki saatlerde okutulmasını isterken 3 (%19) müdür de bu konuda fark gözetmemektedir. Deneyimsiz 14 (%41) müdür, ilk ve son iki saatlerde okutulmasını isterken 20 (%59) müdür bu konuda fark gözetmemektedirler.

c. Meslekteki Branşlarına Göre

Bulunan x^2 (4.05) değeri, gerçek x^2 (3.83) değerinden büyük olduğu için H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, branşı fen bilimleri olan müdürler ile branşı sosyal bilimler olan müdürlerin, beden eğitiminin günlük ders programının hangi saatlerinde okutulmasına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Branşı fen bilimleri olan 23 (%79) müdür, ilk ve son iki saatlerde okutulmasını isterken 6 (%21) müdür de bu konuda fark gözetmemektedir. Branşı sosyal bilimler olan 11 (%52) müdür, ilk ve son iki saatlerde okutulmasını isterken 10 (%48) müdür de bu konuda fark gözetmemektedir.

d. Sporla İlgilerine Göre

Bulunan x^2 (5.50) değeri, gerçek x^2 (3.83) değerinden büyük olduğu için H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, sporla ilgisi olan müdürler ile sporla ilgisi olmayan müdürlerin, beden eğitiminin günlük ders programının hangi ders saatlerinde okutulmasına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Sporla ilgisi olan 11 (%79) müdür, ilk ve son iki saatlerde okutulmasını isterken 3 (%21) müdür de bu konuda fark gözetmemektedir. Sporla ilgisi olmayan 15 (%42) müdür ilk ve son iki saatlerde okutulmasını isterken 21 (%58)

Eğitsel önemi açısından beden eğitimi dersinin, haftalık ders programı içinde uygun saatlerde okutulmasını "genel ortaöğretim okulu müdürleri" "mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinden", "mesleklerinde deneyimli müdürler" "mesleklerinde deneyimsiz müdürlerden", "mesleklerindeki branşı fen bilimleri olan müdürler" "mesleklerindeki branşı sosyal bilimler olan müdürlerden" ve "sporla ilgisi olan müdürler" "sporla ilgisi olmayan müdürlerden" daha önemli görmektedirler.

Eğitsel Önem 2: Müdürlerin, "beden eğitimi haftalık ders saatlerinin saptanması" konusundaki görüş farklılıkları; "okul türlerine", "meslekteki deneyimlerine", "meslekteki branşlarına" ve "sporla ilgilerine" göre tablo 11' de gösterilmektedir.

a. Okul Türlerine Göre

Tablo 11'den elde edilen bulgulara göre bulunan x^2 (6.25) değeri, gerçek x^2 (3.83) değerinden büyük olduğu için H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, genel ortaöğretim okulu müdürleri ile mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinin, beden eğitimi haftalık ders saatlerinin saptanması konusundaki görüşleri arasında anlamlı bir fark vardır.

TABLO 11
OKUL MÜDÜRLERİNİN
BEDEN EĞİTİMİ HAFTALIK DERS SAATLERİNİN SAPTANMASI
KONUSUNDAKİ GÖRÜŞ FARKLILIKLARI

Müdürlerin Görüşleri							
2. Beden eğitimi haftalık ders saatlerini tespit etmede yetkili olsaydınız nasıl uygulardınız?		Tamamen Kaldırırım		Daha Fazla Uygularım		T.	
		S	%	S	%	S	%
Okul Türü	Genel Ortaöğretim Okulu	4	13	26	87	30	100
	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okulu	9	45	11	55	20	100
Bulunan x2 (6.25) Gerçek x2 (3.83)						0.05	
Meslek Deneyimi	Deneyimli	3	19	13	81	16	100
	Deneyimsiz	19	56	15	44	34	100
Bulunan x2 (6.08) Gerçek x2 (3.83)						0.05	
Meslek Branşı	Fen Bilimleri	6	21	23	79	29	100
	Sosyal Bilgiler	12	57	9	43	21	100
Bulunan x2 (7.02) Gerçek x2 (3.83)						0.05	
Sporla İlgisi	Var	4	29	10	71	14	100
	Yok	23	64	13	36	36	100
Bulunan x2 (5.06) Gerçek x2 (3.83)						0.05	

Genel ortaöğretim okulu müdürlerinin 4 (%13)'ü beden eğitimi dersinin haftalık ders programından tamamen kaldırılmasını isterken, 26 (%87)'si de bu günki uygulamadan daha fazla uygulanmasını istemektedir. Mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinin 9 (45)'u beden eğitimi dersinin uygulamadan tamamen kaldırılmasını isterken, 11 (%55)'i de daha fazla uygulanmasını istemektedir.

b. Meslekteki Deneyimlerine Göre

Bulunan x^2 (6.08) değeri, gerçek x^2 (3.83) değerinden büyük olduğu için H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, mesleklerinde deneyimli müdürler ile mesleklerinde deneyimsiz müdürlerin, beden eğitimi haftalık ders saatlerinin saptanması konusundaki görüşleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Deneyimli müdürlerin 3 (%19)'ü beden eğitimi dersinin tamamen uygulamadan kaldırılmasını isterken, 13 (%81)'ü de bu günki uygulamadan daha fazla uygulanmasını istemektedir. Deneyimsiz müdürlerin 19 (%56)'u beden eğitimi dersinin uygulamadan tamamen kaldırılmasını isterken, 15 (%44)'i de bu günki uygulamadan daha fazla uygulanmasını istemektedir.

c. Meslekteki Branşlarına Göre

Bulunan x^2 (7.02) değeri, gerçek x^2 (3.83) değerinden

den büyük olduğu için H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, branşı fen bilimleri olan müdürler ile branşı sosyal bilimler olan müdürlerin, beden eğitimi haftalık ders saatlerinin saptanması konusundaki görüşleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Branşı fen bilimleri olan müdürlerin 6 (%21)'i beden eğitimi dersinin uygulamadan tamamen kaldırılmasını isterken, 23 (%79)'ü de bu günkü uygulamadan daha fazla uygulanmasını istemektedir. Branşı sosyal bilimler olan müdürlerin 12 (%57)'si beden eğitimi dersinin uygulamadan tamamen kaldırılmasını isterken, 9 (%43)'ü de bu günkü uygulamadan daha fazla uygulanmasını istemektedir.

d. Sporla İlgilerine Göre

Bulunan x^2 (5.06) değeri, gerçek x^2 (3.83) değerinden büyük olduğu için H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, sporla ilgisi olan müdürler ile sporla ilgisi olmayan müdürlerin, beden eğitimi haftalık ders saatlerinin saptanması konusundaki görüşleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Sporla ilgisi olan müdürlerin 4 (%29)'ü beden eğitimi dersinin uygulamadan tamamen kaldırılmasını isterken, 10 (%71)'u da bu günkü uygulamadan daha fazla uygulanmasını istemektedir. Sporla ilgisi olmayan müdürlerin 23 (%64)'ü beden eğitimi dersinin uygulamadan tamamen kaldırılmasını isterken, 13 (%36)'ü de bu günkü uygulamadan daha fazla

uygulanmasını istemektedir.

Eğitsel önemi açısından "beden eğitimi haftalık ders saatlerinin saptanmasını" "genel ortaöğretim okulu müdürleri" "mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinden", "mesleklerinde deneyimli müdürler" "mesleklerinde deneyimsiz müdürlerden", "branşı fen bilimleri olan müdürler" "branşı sosyal bilimler olan müdürlerden" ve "sporla ilgisi olan müdürler" "sporla ilgisi olmayan müdürlerden" daha önemli görmektedirler.

Eğitsel Önem 3: Müdürlerin, "Özürlü öğrencilerin beden eğitimi dersine katılıp katılmaması" konusundaki görüş farklılıkları; "okul türlerine", "meslekteki deneyimlerine", "meslekteki branşlarına" ve "sporla ilgilerine" göre tablo 12'de görülmektedir.

a. Okul Türlerine Göre

Tablo 12'den elde edilen bulgulara göre bulunan x^2 (4.77) değeri, gerçek x^2 (3.83) değerinden daha büyük olduğu için H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, genel ortaöğretim okulu müdürleri ile mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinin, özürlü öğrencilerin beden eğitimi dersine katılıp katılmaması konusundaki görüşleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Genel ortaöğretim okulu müdürlerinin 25 (%83)'i özürlü öğrencilerin beden eğitimi dersine katılmasını is-

TABLO 12
OKUL MÜDÜRLERİNİN

ÖZÜRLÜ ÖĞRENCİLERİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE KATILIP KATILMAMASI KONUSUNDA GÖRÜŞ FARKLILIKLARI

Müdürlerin Görüşleri

3. Özürlü öğrencilerin beden eğitimi dersine katılıp katılmaması konusunda görüşünüz nedir?		Katılmalı		Katılmamalı		T.	
		S	%	S	%	S	%
Okul Türü	Genel Ortaöğretim Okulu	25	83	5	17	30	100
	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okulu	11	55	9	45	20	100

Bulunan x2 (4.77) Gerçek x2 (3.83) 0.05

Meslek Deneyimi	Deneyimli		Deneyimsiz			
	S	%	S	%	S	%
	13	81	3	19	16	100
	17	50	17	50	34	100

Bulunan x2 (4.42) Gerçek x2 (3.83) 0.05

Meslek Branşı	Fen Bilimleri		Sosyal Bilgiler			
	S	%	S	%	S	%
	21	72	8	28	29	100
	9	43	12	57	21	100

Bulunan x2 (4.43) Gerçek x2 (3.83) 0.05

Sporla İlgisi	Var		Yok			
	S	%	S	%	S	%
	9	64	5	36	14	100
	11	31	25	69	36	100

Bulunan x2 (4.77) Gerçek x2 (3.83) 0.05

isterken, 5 (917)'i de katılmamasını istemektedir. Mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinin 11 (%55)'i özürlü öğrencilerin beden eğitimi dersine katılmasını isterken, 9 (%45)'u da katılmamasını istemektedir.

b. Meslekteki Deneyimlerine Göre

Bulunan x_2 (4.42) değeri, gerçek x_2 (3.83) değerinden büyük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, mesleklerinde deneyimli müdürler ile deneyimsiz müdürlerin, özürlü öğrencilerin beden eğitimi dersine katılıp katılmaması konusundaki görüşleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Deneyimli müdürlerin 13 (%81)'ü özürlü öğrencilerin beden eğitimi dersine katılmasını isterken 3 (%19)'ü de katılmamasını istemektedir. Deneyimsiz müdürlerin 17 (%50)'si özürlü öğrencilerin beden eğitimi dersine katılmasını isterken, 17 (%50)'si de katılmamasını istemektedir.

c. Meslekteki Branşlarına Göre

Bulunan x_2 (4.43) değeri, gerçek x_2 (3.83) değerinden büyük olduğu için H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, branşı fen bilimleri olan müdürler ile branşı sosyal bilimler olan müdürlerin, özürlü öğrencilerin beden eğitimi dersine katılıp katılmaması konusundaki görüşleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Branşı fen bilimleri olan müdürlerin 21 (%72)'i özürlü öğrencilerin beden eğitimi dersine katılmasını ve 8 (%28)'i de katılmamasını isterken, branşı sosyal bilimler olan müdürlerin 9 (%43)'u katılmasını ve 12 (%57)'si de katılmamasını istemektedir.

d. Sporla İlgilerine Göre

Bulunan x_2 (4.77) değeri, gerçek x_2 (3.83) değerinden büyük olduğu için H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, sporla ilgisi olan müdürler ile sporla ilgisi olmayan müdürlerin, özürlü öğrencilerin beden eğitimi dersine katılıp katılmaması konusundaki görüşleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Sporla ilgisi olan müdürlerin 9 (%64)'u, özürlü öğrencilerin beden eğitimi dersine katılmasını ve 5 (%36)'i de katılmamasını isterken, sporla ilgisi olmayan müdürlerin 11 (%31)'i katılmasını ve 25 (%69)'u da katılmamasını istemektedir.

Tablo 12'den elde edilen bulgulara göre "özürlü öğrencilerin derse katılıp katılmaması" konusunda beden eğitimi dersini "genel ortaöğretim okulu müdürleri" "mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinden", "mesleklerinde deneyimli müdürler" "mesleklerinde deneyimsiz müdürlerden", "branşı fen bilimleri olan müdürler" "branşı sosyal bilimler olan müdürlerden" ve "sporla ilgisi olan

müdürler" "sporla ilgisi olmayan müdürlerden" daha önemli görmektedirler.

Eğitsel Önem 4: Müdürlerin, "beden eğitimi dersinden alınan notların, öğrencinin genel başarısını saptamadaki önemi" konusundaki görüş farklılıkları; "okul türlerine", "meslekteki deneyimlerine", "meslekteki branşlarına" ve "sporla ilgilerine" göre tablo 13'te görülmektedir.

a. Okul Türlerine Göre

Tablo 13'ten elde edilen bulgulara göre bulunan x^2 (8.33) değeri, gerçek x^2 (3.83) değerinden büyük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, genel ortaöğretim müdürleri ile mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinin, beden eğitimi dersinden alınan notların öğrencinin genel başarısını saptamadaki önemine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Genel ortaöğretim okulu müdürlerinin 6 (%20)'si, beden eğitimi dersinden alınan notları, öğrencinin genel başarısını saptamada önemsiz ve 24 (%80)'ü de önemli görürken, mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinin 12 (%60)'si önemsiz ve 8 (%40)'i de önemli görmektedir.

b. Meslekteki Deneyimlerine Göre

Bulunan x^2 (4.17) değeri, gerçek x^2 (3.83) değerinden

TABLO 13
OKUL MÜDÜRLERİNİN

BEDEN EĞİTİMİ DERSİNDEN ALINAN NOTLARIN ÖĞRENCİNİN GENEL BAŞARISINI SAPTAMADAKİ ÖNEMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞ FARKLARI

Müdürlerin Görüşleri

4. Beden eğitimi dersinden alınan notlar, öğrencinin genel başarısını saptamada ne derecede önemlidir?		Önemsiz		Önemli		T.	
		S	%	S	%	S	%
Okul Türü	Genel Ortaöğretim Okulu	6	20	24	80	30	100
	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okulu	12	60	8	40	20	100

Bulunan x2 (8.33) Gerçek x2 (3.83) 0.05

Meslek Deneyimi	Deneyimli		Deneyimsiz		T.	
	S	%	S	%	S	%
	4	25	12	75	16	100
	19	56	15	44	34	100

Bulunan x2 (4.17) Gerçek x2 (3.83) 0.05

Meslek Branşı	Fen Bilimleri		Sosyal Bilgiler		T.	
	S	%	S	%	S	%
	8	28	21	72	29	100
	12	57	9	43	21	100

Bulunan x2 (4.43) Gerçek x2 (3.83) 0.05

Sporla İlgisi	Var		Yok		T.	
	S	%	S	%	S	%
	4	29	10	71	14	100
	22	61	14	39	36	100

Bulunan x2 (4.27) Gerçek x2 (3.83) 0.05

den büyük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, Mesleklerinde deneyimli olan müdürler ile deneyimsiz olan müdürlerin, beden eğitimi dersinden alınan notların öğrencinin genel başarısını saptamadaki önemine ilişkin görüşleri arasında, anlamlı bir fark vardır.

Deneyimli müdürlerin 4 (%25)'ü, beden eğitimi dersinden alınan notların öğrencinin genel başarısını saptamada önemsiz ve 12 (%75)'si de önemli görürken, deneyimsiz müdürlerin 19 (%56)'u önemsiz ve 15 (%44)'ü de önemli görmektedir.

c. Meslekteki Branşlarına Göre

Bulunan x^2 (4.43) değeri, gerçek x^2 (3.83) değerinden büyük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, branşı fen bilimleri olan müdürler ile branşı sosyal bilimler olan müdürlerin, beden eğitimi dersinden alınan notların öğrencinin genel başarısını saptamadaki önemine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Branşı fen bilimleri olan müdürlerin 8 (%28)'i, beden eğitimi dersinden alınan notların öğrencinin genel başarısını saptamada önemsiz ve 21 (%72)'i de önemli görürken, branşı sosyal bilimler olan müdürlerin 12 (%57)'si önemsiz ve 9 (%43)'u da önemli görmektedir.

d. Sporla İlgilerine Göre

Bulunan x^2 (4.27) değeri, gerçek x^2 (3.85) değerinden büyük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, sporla ilgisi olan müdürler ile sporla ilgisi olmayan müdürlerin, beden eğitimi dersinden alınan notların öğrencinin genel başarısını saptamadaki önemine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Sporla ilgisi olan müdürlerin 4 (%29)'ü, beden eğitimi dersinden alınan notların öğrencinin genel başarısını saptamada önemsiz ve 10 (%71)'u da önemli görürken, sporla ilgisi olmayan müdürlerin 22 (%61)'si önemsiz ve 14 (%39)'ü de önemli görmektedir.

Tablo 13'ten elde edilen bulgulara göre "beden eğitimi dersinden alınan notların öğrencinin genel başarısını saptamadaki önemi" konusunda beden eğitimi dersini "genel ortaöğretim okulu müdürleri" "mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinden", "mesleklerinde deneyimli olan müdürler" "mesleklerinde deneyimsiz olan müdürlerden", "branşı fen bilimleri olan müdürler" "branşı sosyal bilimler olan müdürlerden" ve "sporla ilgisi olan müdürler" "sporla ilgisi olmayan müdürlerden" daha önemli görmektedirler.

Eğitsel Önem 5: Müdürlerin, "eğitsel önemi açısından beden eğitimi dersinin diğer derslere katkısı" konusundaki önemine ilişkin görüş farklılıkları; "okul türlerine", "meslekteki deneyimlerine", "meslekteki branşlarına" ve "sporla ilgilerine" göre tablo 14'de görülmektedir.

a. Okul Türlerine Göre

Tablo 14'den elde edilen bulgulara göre bulunan x^2 (4.77) değeri, gerçek x^2 (3.83) değerinden büyük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, genel ortaöğretim okulu müdürleri ile mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinin, eğitsel önemi açısından beden eğitimi dersinin diğer derslere katkısı konusundaki görüşleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Genel ortaöğretim okulu müdürlerinin 25 (%83)'i, eğitsel önemi açısından beden eğitimi dersinin diğer derslere katkısının olduğuna ve 5 (%17)'i de olmadığına inanırken, mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinin 11 (%55)'i katkısının olduğuna ve 9 (%45)'u da olmadığına inanmaktadır.

b. Meslekteki Deneyimlerine Göre

Bulunan x^2 (4.05) değeri, gerçek x^2 (3.83) değerinden büyük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, mesleklerinde deneyimli olan

TABLO 14

OKUL MÜDÜRLERİNİN

EĞİTSEL ÖNEMİ AÇISINDAN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİN DİĞER DERS-
LERE KATKISI KONUSUNDAKİ ÖNEMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞ FARKLARI

Müdürlerin Görüşleri

5. Eğitsel önemi açısından beden eğitimi dersinin, diğer derslere katkısı konusunda görüşünüz nedir?		Katkısı Var		Katkısı Yok		T.	
		S	%	S	%	S	%
Okul Türü	Genel Ortaöğretim Okulu	25	83	5	17	30	100
	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okulu	11	55	9	45	20	100
Bulunan x2 (4.77)		Gerçek x2 (3.83)		0.05			
Meslek Deneyimi	Deneyimli	11	69	5	31	16	100
	Deneyimsiz	13	38	21	62	34	100
Bulunan x2 (4.05)		Gerçek x2 (3.83)		0.05			
Meslek Branşı	Fen Bilimleri	22	76	7	24	29	100
	Sosyal Bilgiler	10	48	11	52	21	100
Bulunan x2 (4.21)		Gerçek x2 (3.83)		0.05			
Sporla İlgisi	Var	11	79	3	21	14	100
	Yok	16	44	20	56	36	100
Bulunan x2 (4.05)		Gerçek x2 (3.83)		0.05			

müdürler ile mesleklerinde deneyimsiz olan müdürlerin, eğitsel önemi açısından beden eğitimi dersinin diğer derslere katkısı konusundaki görüşleri arasında, anlamlı bir fark vardır.

Mesleklerinde deneyimli olan müdürlerin 11 (%69)'i eğitsel önemi açısından beden eğitimi dersinin diğer derslere katkısının olduğuna ve 5 (%31)'i de olmadığına inanırken, deneyimsiz müdürlerin 13 (%38)'ü katkısının olduğuna ve 21 (%62)'i de olmadığına inanmaktadır.

c. Meslekteki Branşlarına Göre

Bulunan x_2 (4.21) değeri, gerçek x_2 (3.83) değerinden büyük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, branşı fen bilimleri olan müdürler ile branşı sosyal bilimler olan müdürlerin, eğitsel önemi açısından beden eğitimi dersinin diğer derslere katkısı konusundaki görüşleri arasında, anlamlı bir fark vardır.

Branşı fen bilimleri olan müdürlerin 22 (%76)'si, eğitsel önemi açısından beden eğitimi dersinin diğer derslere katkısının olduğuna ve 7 (%24)'si de olmadığına inanırken, branşı sosyal bilimler olan müdürlerin 10 (%48)'u katkısının olduğuna ve 11 (%52)'i de olmadığına inanmaktadır.

d. Sporla İlgilerine Göre

Bulunan x_2 (4.72) değeri, gerçek x_2 (3.83) değerinden büyük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, sporla ilgisi olan müdürler ile sporla ilgisi olmayan müdürlerin, eğitsel önemi açısından beden eğitimi dersinin diğer derslere katkısı konusundaki görüşleri arasında, anlamlı bir fark vardır.

Sporla ilgisi olan müdürlerin 11 (%79)'ü, eğitsel önemi açısından beden eğitimi dersinin diğer derslere katkısının olduğuna ve 3 (%21)'ü de olmadığına inanırken, sporla ilgisi olmayan müdürlerin 16 (%44)'ü katkısının olduğuna ve 20 (%56)'si de olmadığına inanmaktadır.

Tablo 14'ten elde edilen bulgulara göre "eğitsel önemi açısından beden eğitimi dersini" "genel ortaöğretim okulu müdürleri" "mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinden", "deneyimli müdürler" "deneyimsiz müdürlerden", "braşı fen bilimleri olan müdürler" "braşı sosyal bilimler olan müdürlerden" ve "sporla ilgisi olan müdürler" "sporla ilgisi olmayan müdürlerden" daha önemli görmektedirler.

Eğitsel Önem 6: Müdürlerin, "okullarda gösterilen beden eğitimi etkinliklerinin başarı derecesinin, okulun amaçlarına ulaşması açısından önemi" konusundaki görüş farklılıkları; "okul türlerine", "meslekteki deneyimlerine", "meslekteki branşlarına" ve "sporla ilgilerine" göre tablo 15'te görülmektedir.

TABLO 15

OKUL MÜDÜRLERİNİN

OKULLARDA GÖSTERİLEN HEDEN EĞİTİMİ ETKİNLİKLERİNİN BAŞARI DERECESİNİN, OKULUN AMAÇLARINA ULAŞMASI AÇISINDAN ÖNEMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞ FARKLILIKLARI

Müdürlerin Görüşleri

6. Okulunuzdaki beden eğitimi etkinliklerinin başarı derecesinin, okulun amaçlarına ulaşması açısından önemi konusunda görüşünüz nedir?		Önemsiz		Önemli		T.	
		S	%	S	%	S	%
		Okul Türü	Genel Ortaöğretim Okulu	8	27	22	73
Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okulu	12		60	9	40	20	100

Bulunan x2 (4.81)

Gerçek x2 (3.83)

0.05

Meslek Deneyimi	Deneyimli		Deneyimsiz				
	S	%	S	%			
Meslek Deneyimi	Deneyimli	5	31	11	69	16	100
	Deneyimsiz	21	62	13	38	34	100

Bulunan x2 (4.05)

Gerçek x2 (3.83)

0.05

Meslek Branşı	Fen Bilimleri		Sosyal Bilgiler				
	S	%	S	%			
Meslek Branşı	Fen Bilimleri	6	21	23	79	29	100
	Sosyal Bilgiler	10	48	11	52	21	100

Bulunan x2 (4.05)

Gerçek x2 (3.83)

0.05

Sporla İlgisi	Var		Yok				
	S	%	S	%			
Sporla İlgisi	Var	3	21	11	69	14	100
	Yok	23	64	13	36	36	100

Bulunan x2 (7.28)

Gerçek x2 (3.83)

0.05

a. Okul Türlerine Göre

Tablo 15'ten elde edilen bulgulara göre bulunan x^2 (4.81) değeri, gerçek x^2 (3.83) değerinden büyük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmiştir. Yani, genel ortaöğretim okulu müdürleri ile mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinin, okullarda gösterilen beden eğitimi etkinliklerinin başarı derecesinin okulun amaçlarına ulaşması açısından önemi konusundaki görüşleri arasında, anlamlı bir fark vardır.

Genel ortaöğretim okulu müdürlerinin 8 (%27)'i, okulda gösterilen beden eğitimi etkinliklerinin başarı derecesini okulun amaçlarına ulaşmasında önemsiz ve 22 (%73)'si de önemli görürken, mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürünün 8 (%60)'i önemsiz ve 9 (%40)'u da önemli görmektedir.

b. Meslekteki Deneyimlerine Göre

Bulunan x^2 (4.05) değeri, gerçek x^2 (3.83) değerinden büyük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmiştir. Yani, deneyimli müdürler ile deneyimsiz müdürlerin, okullarda gösterilen beden eğitimi etkinliklerinin başarı derecesinin okulun amaçlarına ulaşması açısından önemi konusundaki görüşleri arasında, anlamlı bir fark vardır.

Deneyimli müdürlerin 5 (%31)'i, okulda gösterilen beden eğitimi etkinliklerinin başarı derecesini okulun amaçlarına ulaşması açısından önemsiz ve 11 (%69)'i de önemli görürken, deneyimsiz müdürlerin 21 (%62)'i önemsiz ve 13 (%38)'ü de önemli görmektedir.

c. Meslekteki Branşlarına Göre

Bulunan x_2 (4.05) değeri, gerçek x_2 (3.83) değerinden büyük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, branşı fen bilimleri olan müdürler ile branşı sosyal bilimler olan müdürlerin, okullarda gösterilen beden eğitimi etkinliklerinin başarı derecesinin okulun amaçlarına ulaşması açısından önemi konusundaki görüşleri arasında, anlamlı bir fark vardır.

Branşı fen bilimleri olan müdürlerin 6 (%21)'isi, okulda gösterilen beden eğitimi etkinliklerinin başarı derecesini okulun amaçlarına ulaşması açısından önemsiz ve 23 (%79)'ü de önemli görürken, branşı sosyal bilimler olan müdürlerin 10 (%48)'u önemsiz ve 11 (%52)'i de önemli görmektedir.

d. Sporla İlgilerine Göre

Bulunan x_2 (7.28) değeri, gerçek x_2 (3.83) değerinden büyük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, sporla ilgisi olan müdürler

ile sporla ilgisi olmayan müdürlerin, okullarda gösterilen beden eğitimi etkinliklerinin başarı derecesinin okulun amaçlarına ulaşması açısından önemi konusundaki görüşleri arasında, anlamlı bir fark vardır.

Sporla ilgisi olan müdürlerin 3 (%21)'ü, okulda gösterilen beden eğitimi etkinliklerinin başarı derecesini okulun amaçlarına ulaşması açısından önemsiz ve 11 (%69)'ü de önemli görürken, sporla ilgisi olmayan müdürlerin 23 (%64)'ü önemsiz ve 13 (%36)'sı da önemli görmektedir.

Tablo 15'ten elde edilen bulgulara göre "okulda gösterilen beden eğitimi etkinliklerinin başarı derecesini okulun amaçlarına ulaşması açısından" "genel ortaöğretim okulu müdürleri" "mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinden", "mesleklerinde deneyimli olan müdürler" "mesleklerinde deneyimsiz olan müdürlerden" ve "sporla ilgisi olan müdürler" "sporla ilgisi olmayan müdürlerden" daha önemli görmektedir.

Eğitsel Önem 7: Müdürlerin, "beden eğitiminin zorunlu ders olmaktan çıkartılıp seçmeli ders haline getirilmesi" konusundaki eğitsel öneme ilişkin görüş farklılıkları; "okul türlerine", "meslekteki deneyimlerine", "meslekteki branşlarına" ve "sporla ilgilerine" göre tablo 16'da görülmektedir.

TABLO 16
OKUL MÜDÜRLERİNİN

BEDEN EĞİTİMİNİN ZORUNLU OLMAKTAN ÇIKARTILIP SEÇMELİ DERS HALİNE GETİRİLMESİ KONUSUNA İLİŞKİN GÖRÜŞ FARKLILIKLARI

Müdürlerin Görüşleri

7. Beden eğitimi zorunlu olmaktan çıkarılıp seçmeli ders haline getirilmeli midir?		Hayır		Evet		T.	
		S	%	S	%	S	%
Okul Türü	Genel Ortaöğretim Okulu	23	77	7	23	30	100
	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okulu	9	45	11	55	20	100

Bulunan x2 (5.22) Gerçek x2 (3.83) 0.05

Meslek Deneyimi	Deneyimli		Deneyimsiz		T.		
	S	%	S	%	S	%	
Meslek Deneyimi	Deneyimli	14	88	2	12	16	100
	Deneyimsiz	20	59	14	41	34	100

Bulunan x2 (4.11) Gerçek x2 (3.83) 0.05

Meslek Branşı	Fen Bilimleri		Sosyal Bilgiler		T.		
	S	%	S	%	S	%	
Meslek Branşı	Fen Bilimleri	24	83	5	17	29	100
	Sosyal Bilgiler	12	57	9	43	21	100

Bulunan x2 (3.96) Gerçek x2 (3.83) 0.05

Sporla İlgisi	Var		Yok		T.		
	S	%	S	%	S	%	
Sporla İlgisi	Var	12	86	2	14	14	100
	Yok	19	53	17	47	36	100

Bulunan x2 (4.64) Gerçek x2 (3.83) 0.05

a. Okul Türlerine Göre

Tablo 16'dan elde edilen bulgulara göre bulunan x^2 (3.96) değeri, gerçek x^2 (3.83) değerinden büyük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmiştir. Yani, genel ortaöğretim okulu müdürleri ile mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinin, beden eğitiminin zorunlu ders olmaktan çıkartılıp seçmeli ders haline getirilmesi konusundaki görüşleri arasında, anlamlı bir fark vardır.

Genel ortaöğretim okulu müdürlerinin 23 (%77)'ü beden eğitiminin zorunlu ders olmasını isterken 7 (%23)'si de seçmeli ders olmasını istemekte ve mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinin 9 (%45)'u zorunlu ders olmasını, 11 (%55)'i de seçmeli ders olmasını istemektedir.

b. Meslekteki Deneyimlerine Göre

Bulunan x^2 (4.64) değeri, gerçek x^2 (3.83) değerinden büyük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmiştir. Yani, deneyimli müdürler ile deneyimsiz müdürlerin, beden eğitiminin zorunlu ders olmaktan çıkartılıp seçmeli ders haline getirilmesi konusundaki görüşleri arasında, anlamlı bir fark vardır.

Deneyimli müdürlerin 14 (%88)'ü zorunlu ders olmasını ve 2 (%12)'si de seçmeli ders olmasını isterken, mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinin 20 (%59)'si

zorunlu ders olmasını ve 14 (%41)'ü de seçmeli ders olmasını istemektedir.

c. Meslekteki Branşlarına Göre

Bulunan x_2 (3.96) değeri, gerçek x_2 (3.83) değerinden büyük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, branşı fen bilimleri olan müdürler ile branşı sosyal bilimler olan müdürlerin, beden eğitiminin zorunlu ders olmaktan çıkartılıp seçmeli ders haline getirilmesi konusundaki görüşleri arasında, anlamlı bir fark vardır.

Branşı fen bilimleri olan müdürlerin 24 (%83)'ü zorunlu ve 5 (%17)'i de seçmeli ders olmasını isterken, branşı sosyal bilimler olan müdürlerin 12 (%57)'si zorunlu ve 9 (%43)'ü de seçmeli ders olmasını istemektedir.

d. Sporla İlgilerine Göre

Bulunan x_2 (4.64) değeri, gerçek x_2 (3.83) değerinden büyük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmektedir. Yani, sporla ilgisi olan müdürler ile sporla ilgisi olmayan müdürlerin, beden eğitiminin zorunlu ders olmaktan çıkartılıp seçmeli ders haline getirilmesi konusundaki görüşleri arasında, anlamlı bir fark vardır.

Sporla ilgisi olan müdürlerin 12 (%86)'si zorunlu

ve 2 (%14)'si de seçmeli ders olmasını isterken, mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinin 19 (%53)'u zorunlu ve 17 (%47)'si de seçmeli ders olmasını istemektedir.

Tablo 16'dan elde edilen bulgulara göre eğitsel önemi açısından "beden eğitiminin zorunlu ders olmaktan çıkartılıp seçmeli ders haline getirilmesi" konusunu, "genel ortaöğretim okulu müdürleri" "mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinden", "mesleklerinde deneyimli olan müdürler" "mesleklerinde deneyimsiz olan müdürlerden", "branşı fen bilimleri olan müdürler" "branşı sosyal bilimler olan müdürlerden" ve "sporla ilgisi olan müdürler" "sporla ilgisi olmayan müdürlerden" daha önemli görmektedirler.

Eğitsel Önem 8: Müdürlerin, "kız öğrencilerin beden eğitimi dersini zorunlu okumalarını doğru bulup bulmama" konusundaki eğitsel öneme ilişkin görüş farklılıkları, "okul türlerine", "meslekteki deneyimlerine", "meslekteki branşlarına" ve "sporla ilgilerine" göre tablo 17'de gösterilmektedir.

a. Okul Türlerine Göre

Tablo 17'den elde edilen bulgulara göre bulunan x^2 (6.34) değeri, gerçek x^2 (3.83) değerinden büyük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilerek H_1 hipotezi kabul edilmiştir. Yani, genel ortaöğretim okulu müdürleri ile mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinin, kız öğrencilerin beden eğitimi dersini zorunlu okumalarını doğru bulup bul-

TABLO 17
OKUL MÜDÜRLERİNİN

KIZ ÖĞRENCİLERİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNİ ZORUNLU OKUMALARININ
DOĞRU OLUP OLMADIĞINA İLİŞKİN GÖRÜŞ FARKLILIKLARI

Müdürlerin Görüşleri

8. Kız öğrencilerin beden eğitimi dersini zorunlu okumalarını doğru buluyor musunuz?		Evet		Hayır		T.	
		S	%	S	%	S	%
Okul Türü	Genel Ortaöğretim Okulu	25	83	5	17	30	100
	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okulu	10	50	10	50	20	100

Bulunan x2 (6.34) Gerçek x2 (3.83) 0.05

Meslek Deneyimi	Deneyimli		Deneyimsiz		T.	
	S	%	S	%	S	%
Deneyimli	13	81	3	19	16	100
Deneyimsiz	21	62	13	38	34	100

Bulunan x2 (1.89) Gerçek x2 (3.83) 0.05

Meslek Branşı	Fen Bilimleri		Sosyal Bilgiler		T.	
	S	%	S	%	S	%
Fen Bilimleri	22	76	7	24	29	100
Sosyal Bilgiler	13	62	8	38	21	100

Bulunan x2 (1.12) Gerçek x2 (3.83) 0.05

Sporla İlgisi	Var		Yok		T.	
	S	%	S	%	S	%
Var	11	79	3	21	14	100
Yok	20	56	16	44	36	100

Bulunan x2 (2.26) Gerçek x2 (3.83) 0.05

madıkları konusuna ilişkin görüşleri arasında, anlamlı bir fark vardır.

b. Meslekteki Deneyimlerine Göre

Bulunan x^2 (1.89) değeri, gerçek x^2 (3.83) değerinden küçük olduğu için, H_0 hipotezi kabul edilerek H_1 hipotezi reddedilmektedir. Yani, deneyimli müdürler ile deneyimsiz müdürlerin, kız öğrencilerin beden eğitimi dersini zorunlu okumalarını doğru bulup bulmadıkları konusuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

c. Meslekteki Branşlarına Göre

Bulunan x^2 (1.12) değeri, gerçek x^2 (3.83) değerinden küçük olduğu için, H_0 hipotezi kabul edilerek H_1 hipotezi reddedilmektedir. Yani, branşı fen bilimleri olan müdürler ile branşı sosyal bilimler olan müdürlerin, kız öğrencilerin beden eğitimi dersini zorunlu okumalarını doğru bulup bulmadıkları konusuna ilişkin görüşleri arasında, anlamlı bir fark bulunamamıştır.

d. Sporla İlgilerine Göre

Bulunan x^2 (2.26) değeri, gerçek x^2 (3.83) değerinden küçük olduğu için, H_0 hipotezi kabul edilerek H_1 hipotezi reddedilmektedir. Yani, kız öğrencilerin beden eğitimi dersini zorunlu okumalarını doğru bulup bulmama konusuna ilişkin görüşleri arasında, anlamlı bir fark buluna-

mamıştır.

Tablo 17'den elde edilen bulgulara göre; genel ortaöğretim okulu müdürlerinin 25 (%83)'i, kız öğrencilerin beden eğitimi dersini zorunlu okumalarını doğru 5 (%17)'i de yanlış bulurken, mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinin 10 (%50)'u doğru ve 10 (%50)'u da yanlış bulmaktadır.

Kız öğrencilerin beden eğitimi dersini zorunlu olarak okumalarını; genel ortaöğretim okulu müdürleri, mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinden daha doğru bulmaktadırlar.

Bu eğitsel öneme ilişkin müdürlerin meslekteki deneyimlerine, meslekteki branşlarına ve sporla ilgilerine göre görüş farklılıkları saptanamamıştır.

BÖLÜM V

ÖZET, VARGI ve ÖNERİLER

Bu bölümde sırasıyla, önceki bölümlerin kısa bir özeti yapılmakta, bulgulara dayalı olarak ulaşılan vergiler üzerinde durulmakta ve ileriye dönük öneriler yer almaktadır.

Özet (

Bu araştırmada eğitim kurumlarımızda ele alınmamış bir konu olarak, orta dereceli okullarda okutulan beden eğitimi dersi ve bu okullarda gösterilen sportif etkinlikler ile okul müdürlerinin; beden eğitimi dersinin amaçlarına ve eğitsel önemine ilişkin görüşleri incelenmiştir.

Araştırmanın problemi 4 boyutludur. Bunlar sırasıyla (1) orta dereceli okullarda gösterilen sportif etkinliklerin çeşidi ve sıklık düzeyi, (2) okul müdürlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarına ve (3) eğitsel önemine ilişkin görüşleri, (4) bu görüşler müdürlerin; "çalışmakta oldukları okul türlerine", "meslekteki deneyimlerine", "meslekteki branşlarına" ve "sporla ilgilerine" göre farklılık gösterip göstermediği biçiminde olmuştur.

Bu araştırma ile, eğitim kurumlarımızda eğitsel önemine bağlı olarak önemli bir yer tutan beden eğitimi der-

sinin amaçlarına ve eğitsel önemine ilişkin, orta dereceli okul müdürlerinin görüşlerini saptamak ve müdür istihdam politikasının oluşturulmasına katkıda bulunabilmek amaçlanmıştır.

Vargılar

İstatistiksel çözümler sonunda elde edilen bulgular ve ilgili yorumlara dayalı olarak, ulaşılan vargılar maddeler halinde aşağıya çıkarılmıştır:

1. Genel ortaöğretim okullarında gösterilen sportif etkinlikler çeşit ve sıklık düzeyleri bakımından, mesleki ve teknik ortaöğretim okullarına göre daha sık ve daha çeşitlidir.

2. Beden eğitimi dersinin amaçlarını 49 orta dereceli okul müdürünün yüzde 13'ü "orta derecede önemli", yüzde 74'ü "çok önemli" ve yüzde 13'ü de "önemsiz" görmektedir. Bu durumda, müdürlerin çoğunun beden eğitimi dersinin amaçlarını, "çok önemli" derecede gördüklerini söylemek olasıdır.

3. Beden eğitimi dersinin 8 çeşit eğitsel önemine ilişkin, 50 orta dereceli okul müdürünün her eğitsel önem için görüşleri, aşağıda görülmektedir:

a. Müdürlerin yüzde 70'i beden eğitimi dersini, haf-

talık ders programının ilk ve son iki saatlerinde okutulmasını isterken yüzde 30'u, bu konuda fark gözetmemiştir.

b. müdürlerin yüzde 26'sı beden eğitimi dersinin, ders programından tamamen kaldırılmasını isterken yüzde 74'ü, bu günkü uygulamadan daha çok uygulanmasını istemiştir.

c. Müdürlerin yüzde 28'i özürlü öğrencilerin beden eğitimi dersine katılmasını isterken yüzde 72'si derse katılmamasını istemiştir.

d. Müdürlerin yüzde 36'sı öğrencinin genel başarısını saptamada, beden eğitimi dersinden alınan notları önemsiz ve yüzde 64'ü önemli görmüştür.

e. müdürlerin yüzde 40'ı, okullarda gösterilen beden eğitimi etkinliklerini, okulun amaçlarına ulaşması açısından önemsiz ve yüzde 60'ı önemli görmüştür.

f. müdürlerin yüzde 28'i eğitsel önemi açısından, beden eğitimi dersinden alınan notların diğer derslere katkısının olmadığı ve yüzde 72'si katkısının olduğu görüşündedir.

g. Müdürlerin yüzde 64'ü beden eğitiminin, zorunlu ders olarak okutulmasını ve yüzde 36'sı seçmeli ders haline getirilmesini istemiştir.

h. Müdürlerin yüzde 30'u, kız öğrencilerin beden eğitimi dersini okumalarının zorunlu olmasını yanlış ve yüzde 70'i doğru bulmuştur.

4. Okul müdürlerinin beden eğitimi dersinin amaçlarına ilişkin görüşleri; "okul türü", "meslek deneyimi", "meslek branşı" ve "sporla ilgisi"ne göre anlamlı farklılıklar göstermiştir. Beden eğitimi dersinin amaçlarını; "genel ortaöğretim okulu müdürleri" "mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinden", "deneyimli müdürler" "deneyimsiz müdürlerden", "branşı fen bilimleri olan müdürler" "branşı sosyal bilimler olan müdürlerden" ve "sporla ilgisi olan müdürler" "sporla ilgisi olmayan müdürlerden" daha önemli görmüşlerdir.

Genel ortaöğretim okulu müdürlerinin beden eğitimi beden eğitimi dersinin amaçlarını, mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinden daha önemli bulmalarının nedeni; bu okullarda görev yapan deneyimli, branşı fen bilimleri ve sporla ilgisi olan müdürlerin sayıca daha çok olmasından kaynaklanabilir.

5. Okul müdürlerinin beden eğitimi dersinin 8 çeşit eğitsel önemine ilişkin görüşleri; "okul türü", "meslek deneyimi", "meslek branşı" ve "sporla ilgisi"ne göre anlamlı farklılıklar göstermiştir. Ancak, "kız öğrencilerin beden eğitimi dersini zorunlu okumalarını doğru bulup bulmama" konusundaki eğitsel öneme ilişkin müdürlerin gö-

rüşleri arasındaki farklılıklar, "okul türlerine göre müdürlerin görüşleri" dışında "meslekteki deneyimlerine", "meslekteki branşlarına" ve "sporla ilgilerine" göre sap-tanamamıştır. Müdürlerin, beden eğitiminin eğitsel önemi-ne ilişkin görüş farklılıkları şu şekildedir:

a. "Eğitsel önemi açısından beden eğitimi dersinin, haftalık ders programı içinde uygun saatlerde okutulmasını", "genel ortaöğretim okulu müdürleri" "mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinden", "deneyimli müdürler" "deneyimsiz müdürlerden", "branşı fen bilimleri olan müdürler" "branşı sosyal bilimler olan müdürlerden" ve "sporla ilgisi olan müdürler" sporla ilgisi olmayan müdürlerden" daha önemli görmüşlerdir.

b. Eğitsel önemi açısından "beden eğitimi haftalık ders saatlerinin artırılmasını", "genel ortaöğretim okulu müdürleri" "mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinden", deneyimli müdürler" "deneyimsiz müdürlerden", "branşı fen bilimleri olan müdürler" "branşı sosyal bilimler olan müdürlerden" ve "sporla ilgisi olan müdürler" "sporla ilgisi olmayan müdürlerden" daha çok istemişlerdir.

c. Eğitsel önemi açısından "özürlü öğrencilerin beden eğitimi dersine katılmalarının gerektiğini", "genel ortaöğretim okulu müdürleri" "mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinden", "deneyimli müdürler" "deneyimsiz müdürlerden" "branşı fen bilimleri olan müdürler" bran-

şı sosyal bilimler olan müdürlerden" ve "sporla ilgisi olan müdürler" "sporla ilgisi olmayan müdürlerden" daha önemli görmüşlerdir.

d. Eğitsel önemi açısından "beden eğitimi dersinden alınan notların, öğrencinin genel başarısını saptamadaki önemi" konusunda beden eğitimi dersini; "genel ortaöğretim okulu müdürleri" "mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinden", "deneyimli müdürler" "deneyimsiz müdürlerden", "branşı fen bilimleri olan müdürler" "branşı sosyal bilimler olan müdürlerden" ve "sporla ilgisi olan müdürler" "sporla ilgisi olmayan müdürlerden" daha önemli görmüşlerdir.

e. Eğitsel önemi açısından "beden eğitimi dersinin diğer derslere katkısı" konusunda beden eğitimi dersini; "genel ortaöğretim okulu müdürleri" "mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinden", "deneyimli müdürler" "deneyimsiz müdürlerden", "branşı fen bilimleri olan müdürler" "branşı sosyal bilimler olan müdürlerden" ve "sporla ilgisi olan müdürler" "sporla ilgisi olmayan müdürlerden" daha önemli görmüşlerdir.

f. Eğitsel önemi açısından "okulun amaçlarına ulaşmasında beden eğitimi etkinliklerinin başarı düzeyinin etkisini"; "genel ortaöğretim okulu müdürleri" "mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinden", "deneyimli müdürler" "deneyimsiz müdürlerden", "branşı fen bilimleri olan

müdürler" "branşı sosyal bilimler olan müdürlerden" ve "sporla ilgisi olan müdürler" "sporla ilgisi olmayan müdürlerden" daha önemli görmüşlerdir.

g. Eğitsemel önemi açısından, "beden eğitiminin zorunlu ders olarak okutulmasını"; "genel ortaöğretim okulu müdürleri" "mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinden", "deneyimli müdürler" "deneyimsiz müdürlerden", "branşı fen bilimleri olan müdürler" "branşı sosyal bilimler olan müdürlerden" ve "sporla ilgisi olan müdürler" "sporla ilgisi olmayan müdürlerden" daha önemli görmüşlerdir.

h. Eğitsemel önemi açısından "kız öğrencilerin beden eğitimi dersini zorunlu olarak okumaları" konusunu; "genel ortaöğretim okulu müdürleri" "mesleki ve teknik ortaöğretim okulu müdürlerinden" daha önemli görmüşlerdir. Bu eğitsemel öneme ilişkin müdürlerin deneyimlerine, branşlarına ve sporla ilgilerine göre görüş farklılıkları saptanamamıştır.

Öneriler

Eğitim kurumlarımız, fiziksel olanaklar ve alt yapı bakımından yeterli düzeye getirilmelidir.

Okul müdürleri, beden eğitimi dersi ve dersin önemine ilişkin konularda aydınlatılmalıdır. Gerekirse bu konuda, hizmet-içi eğitim kurslarına tabi tutulmalıdırlar.

Orta dereceli okul müdürlерinin beden eğitiminin amaçlarına ve eğitsel önemine ilişkin görüşleri, ülke düzeyinde ele alınarak geniş çapta araştırılmalıdır.

Konunun ilkokul müdürleri düzeyinde araştırılmasında da yarar vardır.

Sportif etkinliklerin, öğrenci üzerindeki çok yönlü olumlu etkileri ve bunun önemi, bütün okul personeline tanıtılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük 1, A-J, Ankara: 1988.
- Aydın, Mustafa. Tez Özetleri. "Öğretmen Okulu Müdürlerinin Rol Davranışlarına İlişkin Beklenti ve Algılar". Hacettepe Üniversitesi Sosyal ve İdari Bilimler Fakültesi, Ankara: 1981.
- _____. Eğitim Yönetimi. Hatipoğlu Yayınevi, Ankara: 1988.
- Başaran, İbrahim Ethem. Örgütsel Davranışın Yönetimi. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayını, No: 11, Ankara: 1982.
- _____. Yönetime Giriş. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, No: 135, Ankara: 1983.
- _____. Örgütlerde İşgören Hizmetlerinin Yönetimi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, No: 139, Ankara: 1985.
- Bursalıoğlu, Ziya. Eğitim Yöneticisinin Davranış Etkenleri. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, No: 87, Ankara: 1980.
- _____. Eğitim Yöneticisinin Yeterlikleri. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, No: 93, Ankara: 1981.
- _____. Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış. Ankara Üniversitesi Eğt. Fak. Yayınları, No: 107, Ankara: 1982.

Ertürk, Selahattin. Eğitimde Program Geliştirme. Yelkentep
Yayınları, No:4, Ankara: 1982.

Fişek, Kurthan. Devlet Politikası ve Toplumsal Yapıyla İlişkileri Açısından Spor Yönetimi Dünyada-Türkiyede.
Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, No: 445, Ankara: 1980.

Genç, Turan. "Türk Emniyet Örgütünde Yönetici Davranışları".
Yayınlanmamış Mezuniyet Sonrası Eğitim Fakültesi Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara: 1979.

"Eğitim ve Öğretim Kurumlarında Spor Komisyonu Raporu". T.C.
Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Spor Şurası, Ankara: 1990.

Kabadayı, Reşide. "Okul Müdürlerinin Liderlik Davranışları ve Öğretmenlerin GÜdülenmesi". Yayınlanmamış Mezuniyet Sonrası Eğitim Fakültesi Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara: 1982.

Kane, J.E. Psychological Aspects Of Physical Education and Sports. Physical Education Department, St Mary's Collage Institute Of Education, University Of London: 1972.

"Korunmaya Muhtaç ve Özürlülerde Spor Komisyonu Raporu" T.C.
Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Ankara: 1990.

Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği, Ankara: 1978.

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı İlköğretim Okulları
Lise ve Dengi Okullar Beden Eğitimi Dersi Öğretim
Programları. Milli Eğitim Basımevi, İstanbul: 1988.

Milli Eğitim Bakanlığı İç Hizmetleri Yönetmeliği. Milli
Eğitim Basımevi, Ankara: 1983.

Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Ku-
runları Yönetmeliği. Ankara: 1978.

Oşuzkan, Ferhan. Öğretim İlke ve Yöntemleri Ders Notları.
Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi,
Ankara: 1982.

Özcan, Demirel ve Kızılcık Ün. Eğitim Terimleri, Açıklama-
lar. İngilizce Türkçe Sözlük. Türkçe İngilizce söz-
lük. Şafak Matbaası, Ankara: 1987.

Öztürk, Ümit. Orta Dereceli Okullarda Beden Eğitimi. Kayı
Matbaacılık, İstanbul: 1983.

"Sporda Sosyal Güvenlik, Sağlık, Beslenme ve Sporda Do-
ping Komisyonu Raporu". T.C. Başbakanlık Gençlik
ve Spor Genel Müdürlüğü Spor Şurası, Ankara: 1990.

Tamar, Kemal. Orta Öğretimde Sportif Etkinliklerin Önemi.
"Bugünden Yarına Orta Öğretimimiz". Türk Eğitim
Derneği Yayınları, Şafak Matbaası, Ankara: 1985.
s. 217-269.

Taymaz, Haydar. Uygulamalı Okul Yönetimi. Ankara Üni-
versitesi Eğitim Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi, Tek-
sir No: 8, Ankara: 1987.

Tezcan, Mahmut. Eğitim Sosyolojilerine Giriş. Ankara Üniver-
sitesi Eğitim Fakóltesi Yayınları, No: 91, Ankara:
1981.

Türkel, Süleyman. Tez Özetleri. "Kamu İktisadi Teşebbüs-
lerinde Yönetim Anlayışı". Hacettepe Üniversitesi
Sosyal ve İdari Bilimler Fakóltesi, Ankara: 1981.

Üstündağ, Mustafa. "Ticaret Lisesi Müdürlerinin Okul Yö-
netimindeki Liderlik Davranışları". Yayınlanmamış
Mezuniyet Sonrası Eğitim Fakóltesi Doktora Tezi,
Hacettepe Üniversitesi, Ankara: 1975.

Varış, Fatma. Eğitim Bilimine Giriş. Ankara Üniversitesi
Eğitim Fakóltesi Yayınları, No:70, Ankara: 1978.

EKLER

<u>EK</u>		<u>Sayfa</u>
1	Araştırmanın Evrenini Oluşturan Orta Derece- li Okulların Listesi	112
11	Araştırmada Uygulanan Anket Formu	118
111	İzin Belgeleri	129

ORTAOKULLAR

1. Atatürk Ortaokulu
2. Hasan Varol Ortaokulu
3. İnönü Ortaokulu
4. Mehmet Akif Ersoy Ortaokulu
5. Millî Eğitim Vakfı Ortaokulu
6. Necatibey Ortaokulu
7. Bent Ortaokulu
8. Erenli Tahir Akbulut Ortaokulu
9. Fethiye Ortaokulu
10. Hanımın Çiftliği Ortaokulu
11. Karaca Ortaokulu
12. Kumluyazı Ortaokulu
13. Özal Ortaokulu
14. Özal Elemendik 19 Mayıs Ortaokulu
15. Samanköy Ortaokulu
16. Sürür Ortaokulu
17. Şahnahan Ortaokulu
18. Tepebaşı Ortaokulu
19. Topsöğüt Ortaokulu
20. Yaygın Ortaokulu

LİSELER

1. Atatürk Kız Lisesi
2. Bahçebaşı Lisesi
3. Fatih Lisesi
4. Gâzi Lisesi
5. Hacı Ahmet Akıncı Lisesi,
6. Karakavak Lisesi
7. Kubilay Lisesi
8. Malatya Lisesi
9. Metin Emiroğlu Lisesi
10. Sümer Lisesi
11. Yusuf Kenan Lisesi
12. Yeşiltepe Lisesi
13. Dilek Lisesi
14. İzollu Lisesi
15. Konak Lisesi
16. Yazihan Lisesi
17. Anadolu Lisesi
18. Fen Lisesi

M E S L E K L İ S E L E R İ

1. II. Endüstri Meslek ve Teknik Lisesi
2. Ş.K.Ö.Endüstri Meslek ve Teknik Lisesi
3. Anadolu Teknik Lisesi
4. Malatya Kız Lisesi
5. II. Kız Meslek Lisesi
6. Ticaret Lisesi
7. Hacı Hüseyin Kölik Anadolu Ticaret Lisesi
8. İmam-Hatip Lisesi

İLİ : MALATYAİLÇESİ : AKÇADAĞ

O R T A O K U L L A R

1. Aşağı Ürtükçü Ortaokulu
2. Bayramuşağı Ortaokulu
3. Çobanuşağı Ortaokulu
4. Darıca Ortaokulu
5. Derinboğaz Ortaokulu
6. Develi Ortaokulu
7. Doğanlar Ortaokulu
8. Doğanlar Kırteke Ortaokulu
9. Durulova Ortaokulu
10. Gürkaynak Ortaokulu
11. Harunuşağı Ortaokulu
12. İkinciler Ortaokulu
13. Karapınar Ortaokulu
14. Kozluca Büyükköy Ortaokulu
15. Levent Ortaokulu
16. Sarıhacı Ortaokulu
17. Yağmurlu Ortaokulu

L İ S E L E R

1. Akçadağ Lisesi
2. Çatyol Lisesi
3. Esenbey Lisesi
4. Kepez Lisesi
5. Kozluca Lisesi
6. Ören Lisesi
7. Öğretmen Lisesi

İLİ: MALATYA

İLÇESİ : AKÇADAĞ

M E S L E K L İ S E L E R İ

1. Akçadağ Endüstri Meslek Lisesi
2. Akçadağ Kız Meslek Lisesi
3. Akçadağ Ticaret Lisesi
4. Akçadağ İmam-Hatip Lisesi

İLİ: MALATYA

İLÇESİ : ARAPGİR

1. Kuru Ortaokulu

1. Arapgir Lisesi

M E S L E K L İ S E L E R İ

1. Arapgir Endüstri Meslek Lisesi
2. Arapgir Kız Meslek Lisesi
3. Arapgir İmam-Hatip Lisesi

İLİ: MALATYA

İLÇESİ : ARGUVAN

O R T A O K U L L A R

1. Ermişli Ortaokulu
2. Eymir Ortaokulu
3. İsaköy Ortaokulu
4. Koyuncu Ortaokulu
5. Yazıbaşı Ortaokulu
6. Yukarı Sülmenli Ortaokulu

1. Arguvan Lisesi

İLİ: MALATYA

İLÇESİ : BATTALGAZİ

1. Hatunsuyu Ortaokulu
2. Toygar Ortaokulu

1. EskiMalatya Lisesi

İLİ : MALATYA

İLÇESİ : DARENDE

ORTAOKULLAR

1. Aşağı Ulupınar Ortaokulu
2. Ayvalı Ortaokulu
3. Bıcır Ortaokulu
4. Gedikağzı Ortaokulu
5. İlica Ortaokulu
6. İrmaklı Ortaokulu
7. İlisuluk Ortaokulu
8. Sofular Ortaokulu
9. Yenice Ortaokulu
10. Yukarı Selimli Ortaokulu

LİSELER

1. Darendе Lisesi
2. Balaban Lisesi
3. Kuluncak Yatılı Lisesi

MESLEK LİSELERİ

1. Darendе Endüstri Meslek Lisesi
2. Darendе Kız Meslek Lisesi
3. Darendе İmam-Hatip Lisesi

İLİ : MALATYA

İLÇESİ : DOĞANŞEHİR

1. Doğanşehir Ortaokulu
2. Çiğlik Ortaokulu
3. Dedeyazı Ortaokulu
4. Fındık Ortaokulu
5. Günedoğru Ortaokulu
6. Kapıdere Ortaokulu
7. Karaterzi Ortaokulu
8. Kurucaova Ortaokulu
9. Söğüt Ortaokulu
10. Topraktepe Ortaokulu

LİSELER

1. Doğanşehir Lisesi
2. Erkenek Lisesi
3. Polat Lisesi
4. Süreli Lisesi

İLİ : MALATYA

İLÇESİ : DOĞANŞEHİR

MESLEK LİSELERİ

1. Doğanşehir Endüstri Meslek Lisesi
2. Doğanşehir İmam-Hatip Lisesi

İLİ : MALATYA

İLÇESİ : HEKİMHAN

ORTAOKULLAR

1. Aşağı Kıranlı Ortaokulu
2. Basak Ortaokulu
3. Cecimli Ortaokulu
4. İğdir Ortaokulu
5. Kocaözü Ortaokulu
6. Kurgunlu Ortaokulu
7. Sarıkaz Ortaokulu

LİSELER

1. Hekimhan Lisesi
2. Güzelyurt Lisesi
3. Hasağelebi Lisesi

MESLEK LİSELERİ

1. Hekimhan Endüstri Meslek Lisesi
2. Hekimhan Kız Meslek Lisesi
3. Hekimhan İmam-Hatip Lisesi

İLİ : MALATYA

İLÇESİ : PÜTÜRGE

ORTAOKULLAR

1. Bakınlı Ortaokulu
2. Gökçe Ortaokulu
3. Nohutlu Ortaokulu
4. Pazarcık Ortaokulu

LİSELER

1. Pütürge Lisesi
2. Doğanşeyol Lisesi

MESLEK LİSELERİ

1. Pütürge Endüstri Meslek Lisesi
2. Pütürge İmam-Hatip Lisesi

İLİ : MALATYA

İÇESİ : YEŞİLYURT

ORTAOKULLAR

1. Cumhuriyet Ortaokulu
2. Örgüli Ortaokulu
3. Özene Ortaokulu

LİSELER

1. Yeşilyurt Lisesi
2. Gündüzbey Lisesi
3. Yakanca Lisesi

MESLEK LİSELERİ

1. Yeşilyurt Endüstri Meslek Lisesi
2. Yeşilyurt İmam-Hatip Lisesi

MALATYA İL GENELİ

Bağımsız Ortaokul	:	81
Genel Lise	:	42
Meslek Lisesi	:	27

TOPLAM : 150

EK 2

Sayın okul müdürü

Bu anketin amacı, Malatya ili dahilindeki orta dereceli okullarda okutulan beden eğitimi derslerinin ve paralelinde yapılan sportif faaliyetlerin önem ve uygulamadaki sıklık derecelerini ortaya çıkarmaktır. Mevcut faaliyetlerin durumunun ne olduğunun en gerçekçi bir şekilde ortaya çıkarılabilmesi için, sizin gerçekte var olan durumu ortaya koyacağınıza ve soruları bu şekilde cevaplayacağınıza inanıyorum. Amacım sizi denetlemek yada sizin hakkınızda herhangi bir yargıda bulunmak değildir. Sizin vermiş olduğunuz cevapları doğru olarak kabul edeceğim ve değerlendirmelerimi de bu görüşler doğrultusunda yapacağım.

Araştırmadan elde edilecek veriler yalnızca bilimsel amaçlar için kullanılacaktır. Lütfen ankete kendinizin ve okulunuzun özel ismini yazmayınız. Benim için Okulunuzun türünün (Ortaokul, Lise, Karma Lise, Lise Dengi Meslek Lisesi, Fen Lisesi, Anadolu Lisesi, vs.) ne olduğunu bilmek yeterli olacaktır.

Teşekkür ederim, saygılarımla.

Yahya Doğar

1. En son mezun olduğunuz okulun;
 - a. adı:
 - b. bölümü:.....
 - c. öğretim süresi:.....
- 2.
2. Öğretmenlik mesleğinde kaçınıcı yılınızı çalışmaktasınız?
.....
3. Öğretmenlik mesleğinizde kaç yıldır yöneticilik yapmaktasınız?
 - a. müdür olarak:.....
 - b. müdür yardımcısı olarak:.....
4. Öğrencilik yıllarınızda okulun spor takımında oyuncu olarak yer aldınız mı?
 - () a. evet
 - () b. hayır
5. Öğrencilik yıllarınızda okul spor takımında oyuncu olarak yer aldıysanız, spor branşlarının adlarını yazınız?
 - () 1. Futbol
 - () 2. Basketbol
 - () 3. Voleybol
 - () 4. atletizm
 - () 5. cimnastik
 - () 6. diğerleri
6. Halen aktif olarak bir spor dalı ile ilgileniyor musunuz?
 - () 1. evet

7. Canlı olarak ya da televizyondan sportif karşılaşmaları hangi düzeyde izlersiniz.
- () 1. Hiç izlemem
 () 2. İzlemek için özel zaman ayırmam
 () 3. Özellikle bazı sportif karşılaşmaları izlerim
 () 4. Bütün sportif karşılaşmaları izlerim
8. Okul içi sportif etkinliklere oyuncu olarak katılıyor musunuz?
- () 1. Evet
 () 2. Hayır
9. Devleten maddi katkıları dışında, beden eğitimi derslerinin daha iyi yapılabilmesi için girişimlerde bulundunuz mu?
- () 1. Evet
 () 2. Hayır
10. Dokuzuncu soruya cevabınız "evet" ise, hangi girişimlerde bulundunuz yazınız?
1.
 2.
 3.
 4.
 5.
11. Dokuzuncu soruya cevabınız "hayır" ise, neden girişimlerde bulunmadınız yazınız?
1.
 2.

12. Beden eğitimi ve spor farklı kavramlar mıdır?

() 1. Evet

() 2. Hayır

13. Onbirinci soruya cevabınız "evet" ise, beden eğitimi ve spor'un tanımlarına birer cümle ile yazınız?

1. Beden eğitimi:.....
.....

2.Spor:
.....

14. Onbirinci soruya cevabınız "evet" ise, beden eğitimi ve spor'un amaçlarını birer cümle ile yazınız?

1. Beden eğitimi:
.....

2. Spor:
.....

15. Müdürü bulunduğunuz okulun türünü yazınız?

.....

16. Öğrenci sayısı:

1. Kız

2. Erkek.....

17. Öğretmen sayısı:

18. Branjı beden eğitimi olan öğretmen sayısı:

1. Yok ()

2. Var:adet

19. Derslik sayısı:

20. Okulun öğretime açılma yılı:

21. Okulun spor salonu:

() 1. Yok

() 2. Var

() 3. Varsa:Adet

22. Okul bahçesinin alanı kaç m² dir?

23. Okulun spor odası(oyun yuvası) var mı?

() 1. Evet

() 2. Hayır

24. Okulunuzda var olan spor sahalarının karşısına kaç tane olduğunu işaretleyiniz?

() 1. Futbol

() 2. Basketbol

() 3. Voleybol

() 4. Hentbol

() 5. Uzun atlama havuzu

() 6. Tenis kortu

() 7. Atletizm pisti

Varsa diğerlerini yazınız?

25. Beden eğitimi ve spor araç ve gereçlerinden, Okulunuzda bulunanların kaç tane olduğunu karşısına yazınız?

() 1. Pingpong masası

() 2. Güreş minderi

- () 3. Cimnastik minderi
- () 4. Yüksek atlama minderi
- () 5. Cimnastik kasası
- () 6. Cimnastik barfeksi
- () 7. Cimnastik sopası
- () 8. Barfiks
- () 9. Paralel
- () 10. Tırmanma merdiveni
- () 11. Trampolen
- () 12. Yüksek atlama sehpa ve çitası
- () 13. Disk
- () 14. Gülle
- () 15. Cirit
- () 16. Çekiç
- () 17. Denge ağacı
- () 18. Sağlık topu
- () 19. Atlama ipi
- () 20. Muhtelif oyun topları
- () 21. Labut
- () 22. El yayı
- () 23. Göğüs yayı
- () 24. Ağırlık torbası
- () 25. Ağırlık yeleği
- () 26. Varsa diğerleri:

26. Okulunuzda aşağıdaki spor etkinliklerinden hangileri, ne sıklıkta gerçekleştirilmektedir?

(İşaretleme işlemlerini x ile yapınız)

ERKEKLER:	Bu etkin- lik ger- çekleşti- riliyor mu ?		Bu etkinlik okulunuzda gerçekleştirili- yor ise, ne sıklıkta gerçekleştirilmektedir ?					
	Evet	Hayır	Haftada birden çok	Haftada bir	15 gün- de bir	Ayda bir	Sömestre de bir	Yıl bir
Spor etkinliklerinin adları								
Futbol								
Basketbol								
Voleybol								
Hentbol								
Masa Tenisi								
Güres								
Puanlı Atletizm								
Kros								
Jimnastik								
Yüzme								
KIZILAR								
Basketbol								
Voleybol								
Hentbol								
Masa Tenisi								
Puanlı Atletizm								
Kros								
Jimnastik								
Yüzme								

27. Sizce beden eğitimi dersi, hangi ders saatlarında okutulmalıdır?
- () 1. İlk iki saat
- () 2. Son iki saat
- () 3. İlk ve son iki saatların dışında bir saat
- () 4. Fark gözetmem
28. Okulunuzun yeterli ve kapalı bir spor salonu olsaydı tüm beden eğitimi derslerinin burada okutulmasını ister misiniz?
- () 1. Evet
- () 2. Hayır
29. Beden eğitimi haftalık ders saatlerini tespit etmede yetkili olsaydınız, bu konuda nasıl bir uygulama izlerdiniz?
- () 1. Tamamen kaldırırdım
- () 2. Bu günkü uygulamadan daha az uygulardım
- () 3. Bu günkü uygulama ile yetinirdim
- () 4. Bu günkü uygulamadan daha fazla uygulardım
30. Özürlü öğrencilerin beden eğitimi dersine katılıp katılmamaları konusunda görüşünüz nedir?
- () 1. Kesinlikle katılmamalı
- () 2. Katılmasa da olur
- () 3. Bu konu öğrencinin isteğine bırakılmalı
- () 4. Kesinlikle derse katılmalı
31. Sizce, beden eğitimi dersinden alınan notlar öğrencinin genel başarısını saptamada ne derecede önemlidir?
- () 1. Hiç önemi yoktur
- () 2. Orta derecenin altında önemlidir

- () 3. Orta derecede önemlidir
- () 4. Orta derecenin üzerinde önemlidir
- () 5. Pek çok önemlidir

32. Eğitsel önemi açısından beden eğitimi dersinin diğer derslere katkısı konusunda görüşünüz nedir?

- () 1. Hiç katkısı yoktur
- () 2. Orta derecenin altında katkısı vardır
- () 3. Orta derecede katkısı vardır
- () 4. Orta derecenin üzerinde katkısı vardır
- () 5. Pek çok katkısı vardır

33. Okuldaki beden eğitimi etkinliklerinin başarı derecesinin okulun amaçlarına ulaşması açısından önemi konusunda görüşünüz nedir?

- () 1. Hiç önemi yoktur
- () 2? Orta derecenin altında bir önemi vardır
- () 3. Orta derecede önemi vardır
- () 4. Orta derecenin üzerinde bir önemi vardır
- () 5. Pek çok önemi vardır

34. Sizce beden eğitimi dersi, zorunlu olmaktan çıkarılıp seçmeli ders haline getirilmeli midir?

- () 1. Evet
- (c) 2. Hayır

35. Kız öğrencilerin beden eğitimi dersini almalarının zorunlu olmasını doğru buluyor musunuz?

- () 1. Evet
- () 2. Hayır

36. Beden eğitimi dersini düşündüğünüzde, sizce aşağıdaki maddelerden her biri ne derecede önemlidir?

	HİÇ ÖNEMLİ DEĞİL	Orta dereceden az önemli	Orta derecede önemli	Orta dereceden çok önemli
1. Atatürk'ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme.				
2. Bütün organ ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirme ve geliştirebilme.				
3. Sinir kas ve eklem koordinasyonunu geliştirebilme.				
4. İyi duruş alışkanlığı edinebilme.				
5. Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.				
6. Ritim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme.				
7. Halk oyunlarımızla ilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme.				
8. Milli bayramlar ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrama, törenlere katılmaya istekli olabilme.				
9. Beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak boş zamanlarını spor faaliyetleri ile değerlendirmeye istekli olabilme.				

	Hiç önemli değil	Orta dereceden az önemli	Orta derecede önemli	Orta dereceden çok önemli
10. Temel sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.				
11. Tabiatı sevme, temiz hava ve güneşten yararlanabilme.				
12. İşbirliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme.				
13. Görev ve sorumluluk alma, liderlere uyma ve liderlik yapabilme.				
14. Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme.				
15. Dostça oynama ve yarışma, kazananı takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme.				
16. Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıkları edinebilme.				
17. Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme.				
18. Spor araç ve tesisleri bilgisi.				

SAYI: 02.89.Kült.İş.Şb./3132
KONU: Araştırma İzni

MALATYA

VALİLİK MAKAMINA

MALATYA

İnönü Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Bairesi Başkanlığı Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Yahya Doğan'ın "Orta Dereceli Okul Müdürlerinin, Beden Eğitim Dersinin Amaçları ve Eğitsel Önemine İlişkin Görüşleri" konulu yüksek lisans tezi ile ilgili olarak araştırma yapması müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Makaminizce da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Vahap UĞRAŞ
Milli Eğitim Müdür.Yz

O L U R .

24.1.1990

T.Yücel GÜNELİ
Milli Eğitim Müdürü
Vali a.

T.C.
MILLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
MALATYA İLİ
MILLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

SAYI: 02.89.Kült.İş.Şb./3152
KONU: Araştırma İzni

MALATYA

24 OCAK 1990

ORTA DERECELİ OKUL MÜDÜRLÜKLERİNE

MALATYA

Onay gereğince işlem yapılmasını rica ederim.

MÜDÜR ADINA

Vahap UĞRAŞ
Milli Eğitim Müdür.